

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:

= Megállapodás szerint. =

Nyilvántartás szerint 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza

A néperért.

Nemcsak a szociáldemokrácia berkeiből, hanem komolyabb helyekről is napról-napra hangzik a panasz, hogy a kormány nem gondol eléggé a néppel, nem törődik a kisemberek érdekeivel; szociális programja nem elég intenzív. Kedvenc témája a nagyhangú nemzetgazdák, hogy a magyar paraszt legnagyobb baja az, hogy nem juthat földhöz s hogy a mai kormányzati rendszer legyezi a nagytőkét, másrészt kedvez a latifundiumoknak, míg az apró existenciákat elhanyagolja.

Ha a multról volna szó, el kellene ismernünk, hogy a vádokban van némi igazság. Igaz, hogy abban a lázas haladásban, amely a kiegyezést követte, a kisemberek sorsa nem nagyon érdekelte az intéző köröket s a paraszt volt a legutolsó, akinek a kedvéért történt valami. Ez sem volt azonban személyek, pártok és kormányok bűne, mint inkább a kornak és gazdasági viszonyainknak természetes következménye.

Alkotmányos életünk legújabb korszaka sanyaru helyzetben talált bennünket. Az egész művelt világon mérföldes lépésekkel haladt az élet addig, amíg mi a nemzeti lét és nemlét kérdése elé voltunk állítva s összes erőnket lekötve tartotta az a kínos tudat, hogy nem magunk rendelkezünk sorsunk felett. Lekötött helyzetben tengődtünk, körülöttünk pedig a kultúrépek gyűjtötték az erőt s megszerezték a hatalom manap legerősebb fegyverét: a mozgó tőkét, a pénzt.

Amikor a kiegyezés felszabadította erőnket s a gazdasági kérdések felé fordulhattott a nemzet és a kormányok figyelme, arra a tudatra kellett jutnunk, hogy a legnagyobb baj a tőkében való szegénység.

Tejjel-mézszel folyó Kánaán volt Magyarország földje, ahol minden volt bőven, csak pénz hiányzott. A pénzgazdaság egész Európát uralta már, csak mi jártunk még valahol a középkorban.

Éhségről, inségről Magyarországon nem lehetett szó, mert ételt-italt adott a föld; ha azonban pénzre volt szükségünk, külföldről kellett azt drágán megszerezni. S amikor már Nyugaton hatalmas pénzintézetek működtek s a hitelgazdaság hatalmasan kifejlődött, nálunk még pénzes embereknek is ládafiók, vagy kapcsaszár volt

a kasszája. Ritkaság számba ment az, akinek tőkepenze is volt; azt pedig, aki a vagyonát vállalatokba fektette, boldognak, vagy legalább is svindlernek tartották.

A nagy szabadságharcot követő idő nem volt alkalmas arra, hogy az ósdi nézeteket kiküszöbölje s Magyarországot elmaradottságából kiemelje. Álltunk egy helyben — ha ugyan vissza nem fejlődünk.

1867 után a kormányok természetesen arra törekedtek, hogy azt szerezzék meg a nemzetnek, aminek a hiánya legszembeötlőbb volt: a pénzt, a mozgó tőkét, a vállalkozási szellemet, amely a Nyugaton intenzív kulturát, új keresetforrásokat, gazdasági hatalmat, jólétet és erőt teremtett.

Erre az időre esett őstermelésünk gyökeres átalakulása is. Ha lépést akartunk tartani a korról, új irányokat kellett keresnünk. Ez pedig tőke nélkül nem volt lehetséges. Hitelre szorultunk egyenként és összesen. A kiegyezés után kezdődött az az óriási beruházás, amelyhez rengeteg tőkének kellett. Tehát kerestük a tőkeszerzés eszközeit. Édesgettük, csalogattuk, ha nem jött, drágán megfizettük a külföldi tőkét.

Magától érthető, hogy ilyen viszonyok között a kis existenciák s különösen a paraszt nem lehettek az állami gondoskodás legelsőrendű tényezői. Ezek nem tőkegyűjtő médiumok, már pedig nekünk tőke kellett. Összes törvényeinken, amelyek a kiegyezés után születtek, minden új intézményünkön meglátszik ennek az irányzatnak a bélyege. A hitelezőt, a tőkét védte az állam a végsőkig s osztogatta a kedvezményeket és privilégiumokat bárki rovására, csak hogy a nagytőke megtelepüljön az országban, mert ettől vártuk a fellendülést, ettől reméltük az elmaradottságunkból való kimozdulást.

Ennek az irányzatnak az első áldozatai nem a kisexistenciák lettek, hanem a magyar középosztály, amely nem volt képes az átmenetet kibírni. Az életviszonyok sokkal gyorsabban alakultak át, mint a gazdálkodás. A tőkegyarapodás és a hitelviszonyok javulása felidézte ugyan a mozgó tőke hatalmát, de a birtokos magyar családok alatt megingatta a földet.

A paraszt is sínylett, kinlódott, de nagy tömegében kibirta az átmenetet, mert életviszonyai változatlanok maradtak s kulturális szükségletei annyira minimálisak voltak,

hogy ha jóléte süllyedt is, existenciája biztosítva volt.

Politikai és gazdasági életünk fokozatos fejlődése, tőkénk gyarapodása s a közös érdekek öntudatra ébredése a vázolt irányzatot megakasztották. A zsákmányolásnak, amely szegénységünk nevében a mozgó tőke javára folyt, végének kellett szakadni. Egy évtizeddel ezelőtt már hangos volt az az agrárius törekvés, hogy az állam oltalmazza meg a birtokos középosztályt a végpusztulástól. És ha ez a követelmény türelmetlen formában s hozzá ósdi társadalmi sallangokkal jelent is meg, feltétlenül hódítania kellett, mert alap gondolata ugyanegy volt a nemzet gazdasági érdekeinek védelmével.

Akár mennyire igyekeztek is az agráriusok törekvéseit reakciós irányzatnak feltüntetni, a nemzet nagyon hamar megértette abból a jogos kívánalmakat. Oly hamar, hogy agrárius politikai párt kialakulására sem volt idő, mert minden párt szívesen elfogadta az egyetemes fejlődéssel nem ellenkező törekvéseket.

Ezután kerülhetett csak a sor a parasztra, aki csodásan konzervatív természetével, rettenetesen lassu haladásával az átmenet minden bajait kibirta. Még csak most érkezett el arra a pontra, ahol a lassanként kibontakozó kulturális igények kirívóvá teszik gazdasági helyzetének fonákságait s a szociális eszmékkel telített kor felidézi a tömegvédő politikát.

Manap már azonban egészen másképp is kezeli a kormány a paraszt kérdést, mint elődei s aki most kiabál a kis existenciák védelmének elhanyagolása miatt, az nem méltányolja a kormányzat szociális tevékenységét és nem ismeri a magyar paraszt helyzetét.

Magyarország történetében még soha sem volt oly korszak, amelyben a nép, a kisember érdekei annyira homloktérben állottak volna, mint ma. A kormány nemcsak igyekszik megvalósítani mindazt, amit a nép védelme tekintetében gazdasági viszonyaink megengednek s a kor megkövetel, hanem egyes intézményekkel szinte megelőzte a kort. Nem szükséges másra utalnunk, mint a cselédtörvényre, amely jobban megvédi a cseléd érdekeit, mint bármely kulturállam. Itt van az adóreform, az uzoratórvény reformja, a létminimum, a végrehajtási törvény revíziója, a szövet-

kezeti akció, a cselédjutalmazások, a népies mintagazdaságok, állatdíjazások, háziipari tanfolyamok stb. stb.

Évről-évre többet ad ki a kormány szociális célokra s minden mozdulat, minden lépés arról tesz bizonyosságot, hogy az alsóbb osztályok jóléte, érdeke iránt kormányzati körökben megvan a kellő érzék.

Különösen Darányi Ignác földmívelési minisztert nem lehet azzal vádolni, hogy a népért nem érez. Mi zalavármegyeiek ismerjük már régen a népet, a magyar kiskisgazda iránt való érzelmeit. Hiszen szőlőink rekonstruálását neki köszönhetjük s az ő nevéhez fűződik a Balatonpart újból való felvirágzása.

Aki tehát még mindig nem bizik a kormányzat szociális irányzatában, az vagy erőszakos szociáldemokrata, vagy többet csak azért követel, hogy népszerűséget szerezzen. Mert nálunk a népszerűség alapja még mindig az, hogy ki tud nagyobbat mondani a népnek s ki tudja jobban szidni a mindenkori kormányt.

Vagy hát mit is óhájának még többet a magyar kiskisgazda részére azok, akik keveslik a kormány szociális tevékenységét? A válasz rendesen ebben a három kívánságban csuesosodik ki: teljes politikai jogokat, kevesebb adót és több földet.

A két első kívánságról most ne beszéljünk. A választói jog meglesz, az adó leszállítás máris megvan. Csak a földosztásról akarunk néhány szót ejteni.

Tudja mindenki, hogy nagyon sok helyen, különösen a latifundiumok tövében, a nép nem képes földhöz jutni. A belsőségek elaprózásánál ez a nagy gazdasági baj erősen szembe is ötlük. De általánosságban véve az ugynevezett földéhség azért mégis csak amolyan divatos frázis, amely nagyon alkalmas arra, hogy a panamázó, a néptudatlanságát kihasználó urak a parcellázáson sok ezer forintokat vágjanak zsebre.

Talán helyén való volna itt elmondani néhány parcellázás történetét s egyes epizódjait, amelyek nagyon meggyőző érveket szolgáltatnának arra, hogy a magyar paraszt nem mindenütt földéhes, hanem valóságosan úgy ugratják neki a drága vásárnak, amely esetleg majd az apai juszt is a parcellázók és bankok kezébe juttatja. De erről most szintén nem beszélünk, mert ezt a témát máskorra tartjuk fenn. Az adatokat összeszedhetjük saját vármegyénkből, amelyben felirtotta a fejét a parcellázási mánia. A már megtörtént s a folyamatban levő földosztásból pedig azt a tapasztalatot merítettük, hogy első sorban nem több föld kell a magyar népnek, hanem több kultúra, intenzívebb gazdálkodás.

Hiába szerez a mi parasztunk több földet, ez az önnálló kis existenciák súlyát, gazdasági erejét s a nemzet vagyonát nem fogja gyarapítani mindaddig, amíg a népgazdálkodási rendszere át nem alakul. Hiába sajátítják ki a latifundumokat, hiába szorítják a középbirtokos osztályt mindig

szűkebb térre, ez nem fogja a szociális kérdést megoldani. Hanem igenis tökéletesíteni kell a kiskisgazdaságokat s a kultúra magasabb fokain emelkedik a paraszt osztály gazdasági erőben magától is. Nem lesz szükség lelkiismeretlen parcellázásokra, uzsora bankok panamáira, hogy a paraszt földhöz jusson.

Az igazi korszerű szociális tevékenység az, amely megvédi a népet a zsákmányolástól s rávezeti arra az utra, amely a művelődés magasabb fokaihoz vezet.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága a hó 14-én tartotta januári havi rendes ülését, gróf Batthyány Pál főispán elnöke alatt.

A bizottság hosszasan s több ízben foglalkozott a muraközi ügyekkel, nevezetesen a muracsányi zendüléssel is, amelyre vonatkozólag Bosnyák Géza bizottsági tag interpellált.

Ugyanis Dergovics György muracsányi községi iskolai kántortanítót, ki nem régen a közigazgatási bizottság kiküldöttének elnöke alatt, a törvényes formák teljes betartásával választott meg az iskolaszék — a hívek meggátolták kántori teendőinek teljesítésében. Csak Muracsány községben több napon át elhelyezett csendőrök segítségével lehetett a zendüléssé fajult izgatás komolyabb eredményét meggátolni.

Az egész ügy szála — amint ez már ismeretes — Zágrábig vezetnek, hova Peczek György címzetes kanonok vezetése mellett küldöttség ment s a végeredmény az lett, hogy az érsek Dergovics Györgyöt, mert horvátul nem tud, kántornak nem fogadta. Jóllehet a kántortanítói pályázatban a horvát nyelv tudása feltételül kikötve nem volt.

Árva Lajos alispán bemutatta a járási főszolgabírótól épp az ülés reggelén beérkezett adatokat; egyben főszolgabírónak a csend helyreállításáról szóló jelentését. Az izgatás miatt a törvényes intézkedések folyamatba tételnek.

A közigazgatási bizottság Dergovics György megválasztását jóváhagyta s díjlevelét megerősítette.

Batthyány Pál gróf főispán megemlékezett a muraközi tájnyelvre fordított hittani tankönyvek helyett a délszláv irodalmi horvát nyelven irt hittani tankönyveknek bevezetéséről a muraközi iskolákba a zágrábi egyházmegyei főhatóság által. A közigazgatási bizottság megnyugvással vette tudomásul a főispántól és Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőtől, hogy ez érdemben kimerítő jelentés tétellett a vallás és közoktatásügyi miniszterhez.

Ezután a már izgatás miatt fogházzal büntetett Jurák Zvojnimir viziszentgyörgyi lelkész viselt dolgaival foglalkozott a bizottság.

Ugyanis nevezett lelkész a szószékről biztatta híveit az 1907. évi XVII. törvény-cikk 18. §-a ellen; másrészt pedig a községi iskolákban megtartott hittani órák alatt ezen iskolához be nem vezetett idegen olvasókönyvből tanitgatta növendékeit.

A közigazgatási bizottság mindkét esetben a bíróságnál keres megtorlást.

Mindezen jelenségekről pedig jelentést tesz a vallás és közoktatásügyi Miniszterhez s több fontos javaslata kapcsán megújítja

a Muraköznek egyházi tekintetben egyik magyar püspökséghez csatolása iránti kérelmét és régi óhaját.

A bizottság elé terjesztett szakelőadói jelentésekből a következő adatokat közöljük.

Közegészségügy. A t. főorvos jelentette, hogy az időjárás december hónapban enyhe volt, néhány napi fagygal.

A felnőttek közegészsége úgy, mint az előző hónapban, kedvezőnek mondható. Kivételt képezett a zalaszentgróti járás, amelyben az influenza, a tüdőhurutok és lobok nagyobb számban fordultak elő.

A gyermekek közegészségügye nem volt kielégítő, nem csak a légző szervek megbetegedésnek nagyobb száma miatt, hanem azért is, mert a pacasai, esáktorayai, keszthelyi és sümegi járásokban a vörheny s a kanyarójárvány emelkedőben van.

Fertőző bántalmak közül előfordult: roncsló toroklob 21, hasihagymáz 39, kanyaró 111, vörheny 83, bárányhimlő 8 és gyermekágyi láz 1 esetben.

Hullaszemle volt 5; súlyos sértést hetet jelentettek be.

Öngyilkosságot egy egyén követett el és pedig Tóth Irma nagykanizsai 22 éves leány, aki villót ivott.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak négy egyén esett áldozatul. Ezek közül egy (Pasics Mária 3 éves sztancineczhegyi gyermek) megégett; egy (Vojkovicz Ferenc 23 éves turnaischali lakos) vízbe fult; egy (Nagy Ferenc 32 éves szentjakabi lakos) ló által agyon rugatott; egy (Osonka József tilaji kutásó) a kuthban halt meg.

Elmekórnak három esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát. Kettő elmeógyógyintézetben, egy közokrházban helyeztetett el.

Hétéven alóli korban elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 40. Emiatt az az elsőfokú hatóságok 21 elmarasztaló és 10 felmentő végzést hoztak.

A vármegye területén van 13 lelenc, 485 dajkaságba adott, 750 elmebeteg hülye, 766 siketnéma, vak és nyomorék, 2072 közegélyre szorult, 1751 keresetképtelen árva.

Népoktatás. Kir. tanfelügyelő jelentette, hogy meglátogatta a keszthelyi polgári leányiskolákat, kivette a r. kath. leányiskolát ellátó szerzetesnőktől az esküt, értekezett a katonai parancsnoksággal és polgári iskola tantestületével a tovább szolgáló altisztek polgári iskolai tanfolyamának szervezése felől.

Csáktorayán elnököt a póttanképesítő vizsgálaton; meglátogatta az alsódomborui elemi iskolát, melynek tantestületével az iskolai élet összes mozzanatait felölelő értekezletet tartott.

A muravidéki iskola államosítása tárgyában a helyszínen begyűjtötte az adatokat.

Kotor község érdekeltségével a községi iskolának már a szervezőskor kért államosítása ügyében a helyszínen eljár.

A szentmáriai előjáróságot a miniszter és a közigazgatási bizottság rendelkezései értelmében az alsómihályveczi új községi iskola szervezésére vonatkozó hatósági intézkedések foganatosítására felhívta.

Meglátogatta a draskoveczy iskolát és kisdudovodát; Viziszentgyörgyön az előjáróságot a második tanítói állás államsegélye iránt beterjesztett okmányok pótlása s a folytatólag érvényesítendő államosítás érdekében eszközzendő adatgyűjtés felől törvényes utasításokkal ellátta. Ugyanitt meggyőződést szerzett a hittanóra alatt idegen olvasókönyvből eszközölt olvasástanítás bebiztosítása érdekében tett intézkedések foganatosításáról.

Kir. segédtanfelügyelő meglátogatta a baki, botfai és besenyői, sárhidai, bozsföldi és esatári iskolákat; rész vett a Szentkozmadombján emelendő iskola szervezése ügyében tartott tárgyaláson; állami kezelésbe vette a hosszufalui községi iskolát.

Tapolca község érdekeltsége kérvényt adott be a miniszterhez állami polgári leányiskola felállítására iránt.

A miniszter tárgyalások megtartását rendelte el Zalalövő, Zalámihályfa, Drávavásárhely és Muraszterdahely községekkel, állami ovodák felállítására iránt.

Hernyék, eddig iskolailag csatlakozó község önálló iskolát nyitott.

A kir. tanfelügyelő tüzetes jelentést tett a miniszterhez a muraközi iskolákba behozott dél-

azláv irodalmi nyelven írt hittani könyvek kiküszöbölése s a muraközi népnek saját tájnyelvére fordított hittani tankönyvek visszaállítására tárgyában.

Pénzügy. A kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy egyenes adóból december hóban befolyt 668.951 K 55 f, 1906 évi decemberben pedig 985.476 K 54 f, tehát az 1907 évi befizetés 316.524 K 99 fillérrel csökkent. A múlt egész évben 5.399.134 K 62 f, 1906-ban 5.399.003 K 99 f egyenes adó folyt be, vagyis 511.849 K 37 fillérrel kevesebb. A hátralék 1.557.861 K 80 fillért tesz ki, amely a múlt évi hátralék s a folyó évi kivétel 22-3%-ának felel meg.

Hadmentességi díjban decemberben 45.302 K 73 f, az egész évben 178.632 K 86 f volt a bevétel, amely a múlt évi 121.555 K 90 f bevétellel szemben 57076 K 96 f emelkedést tüntet fel.

Bélyeg és jogilletékben bevettek a múlt hónapban 114.095 K 45 fillért, 1907-ben 1.302.402 52 fillért. Az egész évi bevétel 131.040 K 87 fillérrel emelkedett.

Illeték egyenlőre befolyt decemberben 1598 K 96 f, az egész évben 38.593 K 24 f. Az egész évi bevétel, 1906 évhez viszonyítva, 1907 K 31 fillérrel kevesebb.

Fogyasztási és italdobban a múlt hónapban 283.189 K 05 f, az egész évben 2.824.373 K 17 f folyt be. 1906-ban 2.902.123 K 19 fillért vettek be, tehát e cinnél a bevétel 137.949 K 99 f esökkenést tüntet fel.

Állmérési illetékben decemberben 2374 K 50 f, az egész évben 71.726 K 50 f folyt be. A bevétel 1901 évhez viszonyítva itt is csökkent 828 K 25 fillérrel.

Dohányjövődékben a múlt hónapban 231.462 K 45 f, az egész évben 2.713.148 K 35 f, 1906-ban 2.689.141 K 22 f volt a bevétel, tehát a bevétel 24007 K 13 fillérrel emelkedett.

Sójövedékben a múlt hónapban 18.256 K 47 fillért, az egész évben 159.141 K 06 fillért vettek be. E cinnél a bevétel 25.826 K 52 fillérrel emelkedett.

Leírtak decemberben 53.481 K 24 f egyenes adót és 7250 K 38 f hadmentességi díjat, ideiglenes házádo mentességet 79, fizetési halasztást 11 esetben engedélyeztek.

Közutak. Utifentartási szempontból a december havi időjárás kedvezőtlen volt. Eső, rá hirtelen fagy, megint lágy idő és hó az alacsonyabb fekvésű és gyengébb altalajú utakat meglazították, miáltal helyenkint mélyebb kerékvágások képződtek. Általában azonban az utak állapota az időjáráshoz viszonyítva kielégítő volt.

Elemi eseményekből származó károk az utakon nem fordultak elő.

Az utakon a következő ut és műtárgy építések voltak folyamatban, illetve végeztettek:

1. a pacsai utbiztosi járásban az Alibánfa—szentmihályi uton levő 2, 3 és 4 számú, továbbá a Szentmihály—zalaistvándi uton a 17 és 19 számú fahidak javították. A pacsai utbiztosi járásban azonfelül 200 db új kerékvető helyeztetett el.

2. A novai utbiztosi járásban a Vorhota—zajorhidai uton levő 43. számú, a Dobronbég—Szilvágy—czuppi uton levő 25, 26, 42 és 43. számú, a Bak—Nova—lentii uton levő 35, 38, 40, 44, 46 és 48 számú, a csömödéri szárnyuton levő 3. számú fahidaknak folyamatban volt javítása befejeztetett.

3. Az alsólendvai utbiztosi járásban a Csesztreg—ramocsai uton levő 4. számú faáteresz és az alsólendvai vasuti hozzájáró uton levő fahid javítása befejeztetett.

4. A letenyi utbiztosi járásban kijavították a Csáktornya—dobri uton levő 13. számú faáteresz és 15. számú fahid, valamint az Alsólendva—letenyi uton levő 27. és 32. számú fahidak. A Sormás—molnári ut 8—9 km. szakaszán új betonos áteresz helyeztetett el 10/a sz. alatt.

5. A csáktornyai utbiztosi járásban kijavították a Murszerdahely—ráczkánizsai uton levő 18. és 23. számú fahid, a Miksavár—stridói uton pedig a 11. számú fahid. Ezenfelül elhelyeztetett 100 db kerékvető.

A Csáktornya—stridói ut 9—10. km. szakaszán az ut 60 fm. hosszban kiszélesítették és szabályoztatott.

Kisebb utrendőri kihágás észleltetett a sümegi járásban két ízben, a pacsai járásban egy ízben és a csáktornyai járásban három ízben. Ezen

kihágási esetek bejelentettek az illetékes járási főszolgabíróknak.

Az utazemélyzet az időjáráshoz képest kavics-terítéssel, kerékvágások behuzásával, vízerezttéssel és az utmenti fák hernyózáásával foglalkozott.

Közigazgatás. Az 1907 év utolsó hónapja főleg a közigazgatásra nagyon kedvező lefolyásúnak mondható. Eltekintve attól, hogy az őszi szárazság miatt későn vetett búzák e hónapban fő az enyhe időjárás folytán még fejlődhettek, előnye az enyhe időjárásnak abban nyilvánult, hogy az állatállomány még e hó folyamán is talált kint a mezőn táplálékot.

Később beállott néhány napi fagyos időjárás viszont alkalmas volt arra, hogy az egyes helyeken bujává fejlődött őszi vetések lelegettessenek.

A vetésekre vonatkozólag megjegyezhetem, miszerint némely helyen egérkár is tapasztalható, ámde nem oly mérvű, hogy komolyabb veszély fenyegetne.

Az egerek elszaporodását elősegítette az enyhe, kevés esapadéku időjárás. Habár hó és eső alakjában volt is csapadék e hónapban, de még sem volt az, amit téli, a talaj által elraktározandó nedvességnek tekintünk.

A gazdasági igazság erő e hónapban különböző fuvarozási munkálatokkal volt elfoglalva.

Az állatállomány teletetésén ámbár sokat segített az enyhe őszi időjárás s a később beállott száraz fagy, azonban a kiteletetés mindenütt sok gondot okoz.

Az állategészségügyi viszonyok decemberben kedvezők voltak. Sertésorban és sertésvészttől eltekintve ugyszólván nem is fordult elő lényeges mérvben állati betegség.

A gabona árak e hóban visszamentek, míg a takarmány árak most is tartják magukat.

A bor árak e hóban sem mutattak valami lényegesebb változást.

Az állatárak, tekintve a múlt hónapok már rosszabbodott viszonyait, még gyengébbnek minősíthetők. Különösen áll ez a hizott állatokra, melyek az aránytalanul drága takarmányozás mellett átlagban alig értékesíthetők jobban 70—80 fillérnél.

Az állatvásárok forgalma e hónapban gyenge volt. A felhajtások általában rosszak voltak, a kereslet viszont a vásárokon nagy volt. Eladások csak már a fentebb jelzett alacsonyabb áron történtek.

Közigazgatási állapotunkra való tekintettel nem lehet figyelmen kívül hagynunk azt, hogy a különböző körülmények behatása folytán a mezői munkások kedélye higgadtabb, a munkák vállalásánál megfontolással járnak el s nem idegenkednek attól, hogy az előző évek szokásai szerint már most a rendes bérfeltételek mellett a tavaszi és nyári munkálatokra leszerződjenek.

Aktualitások.

Nemzetiségi kérdés Zalavármegyében. Eddig csak megvultunk békében. Az ország egyik legmagyarabb vármegyéjének hittük és tudtuk magunkat, mert hiszen abban a szep meggyőződésben ringatóztunk, hogy a horvátjaink s a vendjeink is soveniszta magyarok.

Haladt a magyarosítás is úgy ahogy. Az iskolákban megtanult a kis horvát fiu magyarul, a katonaságnál is ragadt rá valami s a nép körében nem is volt idegenkedés észrevehető a magyarosítás ellen.

Önézettől dagadt a kebelünk, amikor azt a rózsás álmot láttuk, hogy a harmadik generáció Muraközben is, a vendvidéken is szinmagyar lesz s ezzel meghódítunk egy szép darab földet és nagy tömeg munkás, iparkodó népet a magyar kulturának, a magyar állameszmének.

Igaz, a magyar tanítók, az állami iskolák sokat tettek, a horvát papok és a Dráván túlról átkalandozó bitang izgatók mindent elrontottak.

Ne áltassuk magunkat azzal, hogy Zalavármegyében nincs nemzetiségi kérdés. Ne higyük el, akárki mondja, hogy csak hiábavaló vészkiáltás, az ördögnek falra festése a muraközi horvát mozgolódásról való beszéd. Nem tujuuk fel semmit, de nem is szépitgetünk semmit. A viszonyokat ma már eléggé ismerjük ahhoz, hogy alaposan megítélhessük a muraközi dolgokat s beleláthassunk abba a machinációba, amely a becsületes horvátok felizgatása, a magyarságtól való elidegenítése érdekében folyik.

Igenis van ma már Muraközben nemzetiségi kérdés. Nem olyan akut, mint a románok és tótok között. A megjelenési formája, bevallott céljai is mások. De van! Hogy a nemzetiségi mozgolódás nem tud olyan mérvet ölteni, mint például Erdélyben, kizárólag annak köszönhető, hogy a muraközi horvátságának ninesenek a saját kebeléből támadt izgatói. A muraközi ifjak, ha magasabb iskolákba kerültek, magyar intézetekben tanultak s nemcsak érzésben, hanem nyelvben is magyarokká váltak. Az az egy két kivétel, akik Zágórában iskoláztak s magukba szedték az illír hóbertot, nem jött számba. A muraközben ugy politikai, mint kulturális téren a magyar intelligencia vezetett mindig s vezet ma is. Erre támaszkodva dolgozhatott sikeresen a közigazgatás és a magyar iskola. A magyar intelligenciát nem tudták ellensúlyozni a horvát papok sem. Annak a bakafántoskodásnak, amit egy két heokáplán kifejtett, mélyebb nyoma nem maradt a nép lelkületében.

Igy volt ez a legujabb időkg. Néhány esztendő előtt azonban már gyanus jelek mutatkoztak. A kis horvát gyerek az iskolában még lelkesen elszavaita a „Talpra magyart“ a tanfelügyelő előtt, de mihelyt az iskolát elhagyta, nem akart magyarul tudni többé. Befészkeltek magukat a horvátsországi biztosító társaságok, majd horvát újságok és könyvek. S amilyen mértékben kezdett a Dráván tul ágaskodni a horvát nemzeti öatodat, a Muraközben épügy észrevehető volt a nemzetiségi jelszavak térhódítása.

Nem kell azt hinni, hogy a faji összetartozandóság érzete hatna a muraközi népre, — hiszen kulturája, tradíciói és érdekei ninesenek közösségben a Dráván tuliakkal. Önálló kultura híján a nyelvét sem féltette a magyarság előre nyomulásától. Tervszerűen izgatták és izgatják különösen ma.

Az izgatókat természetesen bajos megosipni és leleplezni, mert hiszen nem nemzetiségi jelszavak alatt dolgoznak. Egyházi, községi és egyéb érdekeket védelmeznek s ájtatos szemforgatással hódolnak a magyar állameszmének.

Ne higye senki, hogy amikor a magyarul éneklő kántort a lábánál fogva huzzák ki a templomból, vagy amikor horvát apácákat küldenek Zágórából; amikor az érsek megtagadja a megválasztott tanító megerősítését, azzal az indoklással, hogy nem tud horvátul; amikor zágórábi piros és lilaszin öves főurak barátságos látogatásokat tesznek a muraközi parochiakon, hogy mindez esl nélkül, titkos kezek működése és Zágórá felől jövő biztatás nélkül történnek. És mikor küldöttség megy Zágórába, hogy szabad-e a magyar kántort, akit a magyar hatóságok választottak és megerősítettek, a templomból kidobni? Zágórából pedig olyanforma válasz érkezik, amely nem sok respektust árul el a magyar hatóságok iránt.

Ne higye senki, hogy a tisztelettudó és tekintélyeket ismerő muraközi paraszt csak ugy a maga elhatározásából szembe áll a hatósággal. Megmagyarazzák annak bőven, hogy Zágórából jó az üdv, Magyarország felől a kárhozat. A lelke üdvösségét pedig mindenjóravaló katolikus ember félti, hát még az a szegény pór, aki meg van győződve arról, hogy az Ursten a horvát káplántól kér információt: milyen buzgó ember volt a Markó Megyimurecz? Védelmelte-e az Ur templomát, hogy abban csak horvát ének szálljon a Mindenható trónusához. Mert elhiszi a jámbor horvát talán még azt is, hogy magyarul a menyországban nem tudnak s kedvesebb az Istennek a horvát imádság.

Dolgozzák a muraközi embert a Dráván túlról erősen. Magdies Pero, egy kis apró humunculus lapot is alapított, hogy átköpködhessen Varasdról Csáktornyára. És hangzik a „Za Medjimurje“ anélkül, hogy magyar részről erélyesebben a körmükre koppintauának.

Hogy van nemzetiségi feszkelődés a Muraközben, bizonyítja a Csáktornyai Kereskedelmi Kaszinó felhívása, amelyben adományokat kér arra a célra, hogy a feszkelődést ellensúlyozza s a magyarosítást terjessze.

Le a kalappal! Ez beszéd! A csáktornyaiak legelső társasköre nem elégszik meg azzal, hogy kényelmes kártya szobákat rendezzen be, hanem mint kulturális célokot szolgáló egyesület nemzeti célokot is szolgál. Nem s elhatározás, amely előtt meg kell hajolni s meg kell nyitani az erszényeket. Zalavármegye elég nagy, elég gazdag és elég lelkesült ahhoz, hogy a csáktornyaiak kérés szava vizshangra találjon. Pénzintézetek

kaszinók, városok és községek járjanak elől jó példával s hozzanak áldozatot a nemzeti kultúra oltárára.

A Kereskedelmi Kaszinó akciója óriás horderevével bírhat s nagy eredményeket érhet el, ha az áldozatkészség eléri a lelkesedés fokát. De ne várjuk azt, hogy könyvekkel, magyar újságokkal és tanulók jutalmazásával gyökeresen meg fogjuk oldani a muraközi kérdést.

Fel kell újra vetni az egyházi elcsatolás ügyét, amely immár évtizedek óta vajdik. Feliratok mennek, de válasz nem érkezik. Valahol megrekedt a dolog s hiába kéri a muraközi intelligencia, hiába sürgeti a vármegye, hiába akarja a kormány: a zágrábi érseki aula valamennyinél erősebb.

Ha Horvátországban lehet olyan politikai párt, amely Muraköz egyházi visszacsatolását felvette programjába, miért nem válaszol valamelyik magyar párt azzal, hogy a Muraköz egyházi elcsatolását szintén program ponttá teszi. Itt van például a néppárt, amely katolikus párt s kétségtelenül sokat ki tudna vinni a magyar főpapságnál. Igaz, hogyha Muraközt elakarná kapesolni Zágrábtól, elveszítené a horvát papok jóindulatát s Landauer Béla aligha automobilozna be többé Csáktornyára, de hát ez bizonyára nem szempont ilyen fontos kérdésben.

És ha már az elcsatolást nem lehet kivonni, legalább hatnának oda, hogy a zágrábi papnevelőbe magyar fiukat is vegyenek fel s ne neveljék őket illír szellemben. Nekünk egyelőre ez is elég volna. Van nekünk már Muraközben néhány magyar papunk, akiket a gáncsnak még a szele sem érhet, sőt mély tisztelettel adózunk nekik. Neveltessenek mind olyanokat s Zágrábban ne csináljanak horvát propagandát.

Ugy értesülünk, hogy a „Za Megdjunurje“ jelszó alatt megindult mozgalom arra is ki fog terjedni, hogy muraközi ifjakat Horvátországban neveltessenek s ezek visszatérve, mint ügyvédek, orvosok stb, a népet erősítsék a délszláv állameszme kalandos álmaiban. Szóval renegátokat akarnak nevelni. Ez pedig nagyon veszedelmes elem. A tót és román mozgolódást is a folytonosan erősödő nemzetiségi intelligencia vezeti. A nép talán sohasem gondolt volna arra, hogy akcióba lépjen Magyarország ellen.

Jó lesz tehát idejében beharangozni nekünk is. Ne várjuk meg, míg a horvát arrogancia az elevenig tolakodik s Muraköz népe érzelmileg teljesen elszakad tőlünk.

Igenis van nemzetiségi kérdés, amely lassan érik, mint a rosz kelés. Ki kell operálni, meg kell tisztítani Muraközt a farkasoktól.

* * *

(Politika.) A politikai élet homlokterében ma a házszabályrevízió kérdése és a horvátországi események állanak.

A házszabályok módosításának tervét nagyon vegyes érzelmekkel fogadják. A régi szabadelvű gárda makacs tagjai, Perzel Dezső buzgó támogatói természetesen sietnek konstatálni, hogy: lám mi is csak ezt akartuk, de nem engedte a függetlenségi párt s felzudult ellene az egész közvélemény. Az obstrukciónak, mint parlamenti fegyvernek hívei pedig abban a véleményben vannak, hogy a házszabályok módosítása egy alkotmánybiztosítékot gyengít meg s kiszolgáltatja a mindenkori kisebbséget bármely nemzetietlen többség önkényének.

Ez a két szélső álláspont s itt is, mint mindenütt a szélsőségek között, a középben kell keresni az igazságot.

Hogy Perzel Dezső miként korrigálta meg a házszabályokat, mindenki előtt ismeretes. A zsebkezdőbogatás nagyon messze esik egy mérsékelt, a nemzeti érdekekre s a kisebbség jogaira figyelemmel levő házszabályrevíziótól. Az obstrukció letörése, mindenkorra való lehetlenné tétele nem fedi a mai kormány szándékát, amely csak a parlament munkaképességét akarja biztosítani s a céltalan, vagy a nemzetre éppen veszélyes viták végtelen kinyújtását megakadályozni. Egészen más dolog az elnöki jogok kiterjesztésével védekezni az obstrukció ellen, mint a parlament egyharmad részének indítványozásától függővé tenni a viták bezárását. Az tehát egész bizonyos, hogy gróf Tisza István nem azt akarta, amit a mostani kormány s nem is úgy akarta, ahogy ma tervezik. Nem is szólva arról, hogy más volt a cél és a szándék, amely mögött bécsi parancsszó rejtezett.

Kétségtelen, hogy a házszabályok jelentős

alkotmánygaranciát képeznek s különösen fontosak a parlamentari kisebbség jogainak biztosítása szempontjából. De ebből nem következik, hogy a revízió meggyengíti a házszabályok erejét akkor, ha az obstrukció korlátait úgy szabja meg, hogy a céltalan vitáknak maga a parlament vethessen gátat s chez is 150 képviselő indítványára legyen szükség.

Természetesen minden attól függ, hogy a házszabályokat hogyan módosítják, de elvileg a módosítástól elzárkózni alig lehet, ha visszagondolunk a horvát konfidenciára; ha figyelembe vesszük a nemzetiségek folytonosan fokozódó félszkelődését és ha az országgyűlés az általános választói jog törvénybe iktatását követő esélyekkel szemben biztosítani akarja nemzeti érdekeinket.

Láttuk, hogy néhány botor, erőszakos délszláv meg tudta akasztani állami gépezetünk legfontosabb részeinek működését, az állami akarat érvényesülését s szemébe kacagott a magyar állameszmének. Tapasztalhatjuk, hogy a tótok és románok miként vonulnak fel a magyarság és a magyar kultúra szupremáciája ellen. Tapasztalhatja mindenki, hogy a nemzetközi jelszavakat ordító tábor mennyire készülődik az új korszakra, hogyan feni fegyvereit az osztály parlament ellen.

Ha tehát nem akarjuk a parlamentet, az egész magyarságot, nemzeti eszményeinket kiszolgáltatni a horvát félszkelődésnek, a nemzetiségi árulásnak s a nemzetközies erőszakoskodásnak, akkor az obstrukció jogát és lehetőségét korlátok közé kell szorítani. A malom alatti politikus is beláthatja, hogy ez nem lehet másként. Természetesen a nemzet elvárja vezetőitől, hogy a házszabályrevízió mérséklettel és bölcseséggel, nagy körültekintéssel vitessék keresztül, nehogy valaha akár Bécs, akár a nemzetiségek ellenünk fordíthassák azt a fegyvert, amelyet ellenük kovácsolt a magyar országgyűlés.

Horvátországban egetverő ellen-szenvvel fogadták Rauch Pál bárót, az új bánt. Szokás ilyenkor azt írni és azt mondani, hogy az utcai esőszelék tüntet.

Bizonyos, hogy a köveket nem államférfiak, tudósok és bankárok hajigálják, de — Zágrában járt uri embertől tudjuk — most mégsem jelentéktelen utcai heccről van szó. Nemcsak diákok és a vezetőség alatt álló tömeg tüntetett, hanem az izgatottság elterjedt az intelligensebb, máskor józan felfogású körökre is. Nemcsak Zágráb város, hanem az egész Horvátország forrong s az új bántnak nem lesz sima az útja.

Kommentárokat miért fűzzünk az eseményekhez? Ugyis tudjuk már, hogy a horvát testvérek ellenségekké váltak. Ezt azonban minden magyar ember jól észben tartsa.

A képviselőház munkássága elé általános várakozással tekintenek, különösen a társadalom alsóbb osztályai, mert az a szociális alkotások jegyében indul meg.

A közjogi kérdések körüli csaták lefolytak, a gyalázatos horvát obstrukció politikai hullaképpen maradt a küzdőtérben, most már mi sem akadályozza a kormányt és a képviselőházat, hogy teljes odaadással munkálkodjék a kisemberek érdekében, amely érdek egyúttal az ország érdeke is.

A munkaprogram, amelyet a kormány ez év elején szándékszik megvalósítani, gyönyörűen szép. Ott van közte az ipartörvény revíziója, ott van a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslat, végül az általános választói jog megalkotása.

Az utóbbi törvényjavaslat a belügyminiszter ígérete szerint már a tavasszal a ház asztalán lesz s mivel egyrészt megvalósulását a politikai pártok mindegyike akarja, másrészt pedig olyan munkára számíthatunk, mely kellő megfontolás és alapos munka eredménye; nem valészínű, hogy rövid időn belül törvényerőre is emelkedik.

Szociális szemüvegen keresztül szemlélve a mai államhatalom működését, őszintén elfogulatlanul megvallhatjuk, hogy az eddig tapasztaltak meglepéssel tölthetnek el, mert az előző kormányok politikájához képest óriási előhaladást jelent a szociális fejlődés terén.

Az új rendszerral új levegő is vonult be a képviselőházba. Diadalmasan nyomultak előtérbe a szociális kérdések s a munkásjóléti intézményeknek egész sora, amelyeket törvény szentesít, tanuszkodhatik amellett, hogy a jelenlegi vezető politikusoknak van érzéke a nép ügyes-

bajos dolga iránt s nem zárkózik el ridegen a munkáskérdések elől. A munkásügy lelkes felkarolása által vitva ki a nemzeti kormány a szociáldemokraták izzó gyűlöletét. Elég furán hangzik, pedig úgy van. Meg is mondjuk, hogy miért.

Egy munkáselnököm, zsarnoki hatalommal szemben könyű a szociáldemokrata vezetők helyzete. Izgatásaik az elkezeredett lelkekben hamar visszhangra találnak s mivel a szegény ember úgy látja, hogy vele az ördög sem törődik, baján senki sem segít, hanyatt-homlok menekül a vörös zászló alá, bármennyire undorodik tőle lelkileg és erkölcsileg, mert ott legalább ígérnek valamit.

Ellenben ha olyan férfiak kormányozzák az országot, akiknek főgyekezete könnyíteni a munkásnép, felszabadítani az elnyomottakat, akkor a komoly és tisztességes munkás nem ül fel a nemzetközi üres jelszavaknak s boldogulását a hazai földtől várja.

Tisztán az utóbbi évek helyes szociálpolitikájának köszönhető, hogy a császári kegyben fürdő és bécsi segélyforrásokot élvező szociáldemokraták nem lettek urrá a magyar munkásság felett. És ennek a gondos szociálpolitikának hasonló folytatására van szükség, ha nemcsak a mai állapotot akarjuk megtartani, hanem szép szerivel megmenteni a nemzetközi ingoványban tévelygőket is.

(A gazdasági eselédék jutalmazása.) Tudvalevőleg Darányi Ignác hozta be hosszú minisztersége alatt azt a szokást, hogy a sok évi hűségesen szolgáló eselédéket és gazdasági munkásokat emlékművel tünteti ki s ezenkívül még pénzjutalomban is részesíti. A múlt évben 215 gazdasági eseléd részesült összesen 17.450 K és 117 munkás 10.450 K jutalomban. Tehát 27.700 koronát fordított jutalmazásra a földművelésügyi kormány. Az 1908. esztendőre 10.000 koronával többet irányoz elő Darányi miniszter, hogy egyrészt „olyan vármegyékben, hol a múlt évben eseléd és munkásmozgalmak voltak, példaadás okából, több jómagaviseletű és odaadó szolgáló eseléd és munkás legyen megjutalmazható“, másrészt meg, hogy azokban a vármegyékben, ahol eddig a kivándorlás nagyobb mérvű volt, a jutalmazandók száma fölemelhető legyen.

E humánus és nemzeti szempontból a legnagyobb mértékben helyeselhető intézkedések ellen prüszkölnek most a szociáldemokraták. Az ő haragjuknak megfelelően „szemfénytörnek és becsületlennek“ nevezik Darányi és általában a kormány politikáját, mely „sztrájk törőket, testvérárulókat akar megjutalmazni és akaratnélküli rabszolgákat nevel az uralkodó osztály részére.“

Csak ne beszéljenek ők akaratnélküli rabszolgák-ról. Hát a szociáldemokrata párt miké neveli a munkásokat? Nem rabszolgákká, gépekké, akiknek a nagyhatalmu apostolok paracszava szerint szabad csak élniök, mozogniök és eselédelniök? Hiszen a legnagyobb zsarnokság, ahogyan ők járnak el a munkásokkal szemben! Ne fájjon a Darányi politikájától az ő fejük. Abban, hogy az érdekekben megöszült eselédéket megjutalmazza a kormány, csak a legnagyobb roszakarat és a legraffináltabb félremgyarazás láthatja akaratnélküli babok nevelését.

Csak kérdezzék meg azokat a megjutalmazott munkásokat és eselédéket; kérdezzék meg az ilyen ünnepeken résztvevő többi munkást és eselédet, vajjon úgy vélekednek-e azok is a jutalmazásokról, mint ők. Vajjon meghatározástól könnyező szemök nem arról beszél-e, hogy bár az isten nekik is adhatna olyan tisztas öregséget, amelyben életük szorgalmas és becsületes munkája olyan fölemelő elismerésben részesül? Bizony ezt tapasztalhatnák, ha utána járnának a dolognak. A falvak és puszták egyszerű népéből nem halt ki még az erkölcs, becsület és tisztesség érzése. Annak a lelkét még nem vonta be a szociáldemokrata eszmék rideg önzésből és féktelen gyűlöletből gyurt máza, mint azokét a szegény embereket, akiket szerencsétlen sorsuk az öök szípolozó polypkarjaiba vetett.

Fej nélküli város.

Zalaegerszeg város immár két esztendeje vezető nélkül van, természetesen nem nagy előnyére a közigazgatásnak, a közügyeknek és a város polgárainak.

Várhidy Lajos polgármestert tudvalevőleg a képviselőtestület felfüggesztette s fegyelmi eljárás

rendelt ellene. A közigazgatási bizottság a polgármestert felmentette, amire Várhidy Lajos — megrongált egészségi állapotára hivatkozva — lemondott állásáról és végkielégítést kérte.

A képviselőtestület a lemondást elfogadta s megszavazott a polgármesternek 3000 K végkielégítést. Ezt a határozatot több képviselőtestületi tag s Várhidy Lajos is megfellebbezte. Várhidy azon az alapon, hogy ő végkielégítésről feltételezetten mondott le, tehát amíg a végkielégítés kérdése jogerősen elintézve nincs, lemondása nem fogadható el.

A törvényhatósági bizottság a városi képviselőtestület határozatának azt a részét, amellyel a polgármester lemondását elfogadta, helybenhagyta, ellenben a végkielégítés kérdésében a képviselőtestületet új határozathozatára utasította, egyezsersmind a vármegye alispánja felhívta a várost, hogy az ideiglenesen megüresedett polgármesteri állást töltsse be.

A képviselőtestület kimondta, hogy a polgármesteri széket Várhidy Lajos lemondása folytán végleg megüresedettnek tekinti s kiírta pályázatot.

Amíg idáig fejlődtek a dolgok, eltelt másfél esztendő.

A pályázat kiírásával felébredt a remény, hogy végre vezetőt kap a város, amelynek sok életbevágó ügye megfeneklett az interregnum alatt.

A polgármesteri állásra — amint már megírtuk — Dr Marik Pál vármegyei árvaszéki jegyző és Dr Korbai Károly újpesti ügyvéd pályáztak, Dr Marik azonban pályázatát visszavonta s a képviselőtestület Dr Korbait polgármesterré választotta.

Ugy látszott, hogy végre nyugvópontra jutottunk. Dr Korbai megválasztásában megnyugodtak azok is, akik nem voltak hívei.

Azonban újra kezdődött a bonyodalom. A választást megfellebbezte Dr Keresztury József képviselőtestületi tag és Várhidy Lajos volt polgármester. Dr Keresztury fellebbezése arra az elvitathatatlan törvényes indokra volt alapítva, hogy Dr Korbai nem lett volna polgármesterré választható, mert Zalaegerszegen nem adófizető. A fellebbezés egyébiránt azt célozta, hogy új választás provokáltassék, miután Dr Marik — akinek megválasztása biztos volt — a pályázati határidő lejártá után lépett vissza s így azok, akik csak Dr Marik után jöhettek volna kombinációba, már nem pályázhattak.

Várhidy Lajos pedig még mindig polgármesternek éri magát, tehát nézete szerint a város a polgármesteri széket nem tölthette volna be. Ezért a választást szintén megfellebbezte.

Természetesen ilyen körülmények között Dr Korbai Károly gondolkodóba esett: vajon a polgármesteri székbe beleüljön-e?

A választás után is ott voltunk, ahol a mádi zsidó. Két polgármesterünk is volna, de tulajdonképpen egy sinos.

A képviselőtestületi tagok negyvenötön értekezletre gyűltek össze, hogy valamiképp segítsenek a bajon. Dr Korbai késznek nyilatkozott az állás elfoglalására, ha a képviselőtestület többsége úgy kívánja.

Az értekezletnek sikerült Dr Keresztury Józsefet fellebbezésének visszavonására rábírnai s így most már csak Várhidy Lajos fellebbezése akadályozza a választás jogerőre emelkedését.

Dr Korbai Károly a polgármesteri széket még nem foglalta el s így Zalaegerszeg város még mindig fej nélkül vagyon.

Lapunk zártakor értésültünk, hogy Dr Korbai, meghajolva a képviselőtestület többségének óhaja előtt, a jövő héten állást elfoglalja.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Pubi.
Általános drágaság.

Egy érdekes levelet kaptunk, amely ha nem tartalmaz is szín igazságokat, de találó. Si non e vero, e ben trovato. Sőt még azt is el tudnánk találni: hol estek meg az elmondott dolgok. Egyelőre azonban nem találjuk el. Hátha jobbra fordulnak a viszonyok s akkor utóljára restel-nénk, hogy igazságtalanok voltunk.

A közönség válogassa ki a levélből: mit tart igaznak s mit tulzásnak.

„Tekintetes Szerkesztőség! Megáldott engem az Isten, mint a suhai malmot, amelyikbe hétszer ütött bele az Isten nyila. A suhai malommal ez egyetlen egy nyáron esett meg, velem pedig hét esztendő alatt. Tudniillik hét lányom született.

Nem dísekszem, urak, de a hét között nincs egy se kivétel. Egészségesek, vidámak, a munkától sem ijednek meg és ha a five o'clock tea-t uzsonának, a dinét vacsorának s a jupont alszoknyának nevezik is (szóval nem tudnak sem angolul sem franciául), azért valamelyes műveltség is ragadt rájuk. Annyi mindenesetre, hogy az apjukhoz hasonló szerény ember feleségül vehesse őket.

A kérők azonban nem nagyon tolongnak a mai világban. Az anyjuk tehát úgy vélte, hogy a leányokat mulatságokba kell hurcolni. Ott majd talán beléjük botlik valaki.

Elhatároztuk tehát, hogy hármat felléptetünk az idei farsangon.

Eddig sablonos a történet. Valamint az is megszokott valami, hogy a családapa gondterhes redőkkal a homlokán izzadja ki azt a 300 koronát, amibe a három szerény báliurha kerül. Ezenkívül a jegyekről, kocsiról és a báli cechről is a papának kell gondoskodnia.

Most jön azután az, amiért én a tisztelt szerkesztőséghez ezt a levelet intéztem.

A fővárosból kerültünk vidékre. Azért kíváncsi voltam el Budapestről, mert azt hittem, hogy hét leányul itt olesóbban megéleek. Sokat tudnék írni arról, hogy mennyire csalódtam. De visszatérek a bál, illetve estély anyagi részéhez.

Először is majd sóbálynnyá meredtem, amikor öt belépő jegyért 30 koronát kellett kiizzadnom. Hiszen ennyiért a redutba is beeresztenek bennünket! No de a mulatságok jótékony célt szolgálnak, tehát abban a tudatban, hogy egyuttal jótékonyt is gyakoroltam, belenyugodtam a 30 koronába.

Kiszámítottam, hogy még mindig marad annyi az erszény fenekén, amennyiből egy kis mulatságot is csaphatok a lányaim első szereplésének örömére.

Egy kis jó boroeskára spekuláltam, a vénülő férfiak rendes szokása szerint. Sőt, Isten bocsássa meg, még azt is forgattam a fejemben, hogy ha a lányoknak jóra való gavallérajuk akadnak, megéresztek egy-két üveg sampuszt. Had lássák, hogy nem smuicig a magyar!

A lányok nagy örömmel felkészültek, a koci is megjött, de a toalettek végett csak részletekben tudott bennünket liferálni. A szűk, rozoga kocsiba három hölgnél többet nem lehetett elhelyezni. Így esett, hogy a kocsit 33 percig voltunk kénytelenek igénybe venni, ami össze-vissza potom 12 koronába került. Nem is drága! Igaz, hogy boldogult ifju koromban a bois de Boulougné-ban egy egész délután kocsikáztam 20 francért. De hát Páris csak nem mérheti magát egy magyar városhoz, ahol az ur — fizet és hallgat.

Miután egy szellős és zsufolt garderobon átvergődöttünk s miután az ott kapott cédulát és gorombaságot zsebre vágtam, bekalauzoltam tisztelt leányaimat a terembe.

A rendezőség figyelme igazán meghatott. Sor-falat állottak a bevonuló hölgyek tiszteletére.

Végre elhelyeztem a családot s jó apák szokása szerint kiszöktem a buffetbe sörözni. Egy kis ifju sziveskedett félórai várakozás után egy fél-pohár sört hozni, amely istentelen rossz volt ugyan, de azért báli alkalommal megérte azt a csekély 12 krajeárt, amit a barátságos ifju azonnal bekasszált rajtam, mielőtt a sört megittam volna.

Az estély leírását a szerkesztő ur legyen szives elengedni. Nem is sokat tudnék róla mondani, mert a hideg teremből egy barátságos sarokba menekültem, ahol nem fújt be az ablakon a szél. Szupé alatt mellém telepedett a család is, megszaporodva néhány ifjuval, akik még elég fiatalok voltak ahhoz, hogy a szép leányokat a hozomány hiányára való tekintet nélkül — mulattassák. Ezt pedig illik meghálálni.

Az asztalon álló butéliákat hamarosan eltemet-tük. Szóval még meg is lehetett inni. Később azonban valami jobbra is vágyott a jókedvre hangolódott kebel. Valami igazi, jóra való zalai bort kerestünk az itlapon. Ki is választottuk a nekünk tetsző kvalitást, de a pincér, mint egy hidalgó, úgy nézett ránk, amikor jámbor óhajtásunkat tudtára adtuk. — Hja uram — szól az önézetes férfit — az ilyenkor nincs. Csak butélia van és pezsgő.

No, no — hiszen én ezt megértem. Aki ur, igyék pezsgőt; aki pedig paraszt, elégedjék meg azzal, amit a vendéglősnek adni méltóztatik. De talán mégis; kellő protekcióval, kóstolásképen . . .

Az egyik ifju végre közbevetette magát és személyesen hozott igazi bort, igazi rizlinget.

A lányok sonkát és teát vacsoráltak, mert — mi tagadás benne — ki lettek othon tanítva, hogy . . . stb. stb.

Most jön az epilóg!

Fizetésre került a sor. Egy sonka, amely az ismeretes vendéglői vastagságra volt vágva, csak 80 krajeár, egy kis üveg petánci 25 krajeár és egy liter zalai rizling 3, mond három korona.

Én már most, tekintetes szerkesztőség, arra vagyok kíváncsi, van-e Zalaegerszegben olyan bortermelő, akinek a becsületes rizling boráért adnak 1 koronát? És ha nincs: miért 3 korona a bálban egy liter ital? És miért épen bálban drágább? Talán azért, mert több fogy?

Szóval én nem találok meg annak a zsarolásnak a magyarázatát, amelynek a publikum vidéki városokban ki van téve.

Igaz, hogy valamikor ittam 10 francért Chateau d' Yquemet Maxim termeiben, ittam 6 márkáért rajna Ostendében, sőt mi több, tudom azt is, hogy Sachernél Bécsben 5--6 korona egy kis üveg somlyai; de hogy a termelőtől három hatosért vett bor ára a hegy tövében hogyan tud 3 koronára nőni, ezt nem értem. Ez nekem magas.

És kérdelem: van-e nagyobb balek, van-e türelmesebb tömeg, mint a tisztelt vidéki közönség, amely csak azért, hogy urnak nézzék, fizet és nékül s nem jut eszébe gondolkodni afelett: vajon nem lehetne-e mindezt olesóbban megcselekedni?

Lehet, hogy én ezzel a levéllel a gavalléria szabályait sértettem meg, mert igazi ur semmit sem drágál. De kérem, amint én magam körül nézek, a közönség nagyon nagy többsége, velem együtt, vékonypénzü ember, aki nem szórhatja a pénzt csupa gavallérságból. Akik pedig mégis megteszik, nem bánom, ha nem tartanak is telivér urnak. Nekem hét lányom van, és semmi kedvem sinos naponként krumpli zuseist enni azért, hogy estélyekre járjak s az én uri voltomon mások vagyont szerezzenek. Akinek tetszenek a lányaim: kerüljön beljebb. Gondolhatja, hogy egy hét leányos családapa elfogadható udvarlókra nem lövöldöz. Szivesen látjuk a lőtávolon belül. És kap olesó bort, öt krajeáros szivart, házilag készült cigarettát, jó szót, egyszerű vacsorát és ha tetszik: feleséget, de hozomány nélkül.

Bálba azonban már csak Budapestre megyünk, mert ott jóval olesóbb.

Kiváló tisztelettel: Egy családapa.

Az okos inas.

Egy ifju ur elhatározta, hogy inast fogad. Szereztek neki egy fiut, aki a Göcsejben látta meg a napvilágot s anyja állítása szerint nagyon okos fiu. A mester papnak szánta, de nem volt elég pénzük a szülőknak az iskolázatásra. Odaadták tehát kovácsinasnak, ez pedig az ifju hajlamainak nem felelt meg. Jó lesz tehát urak mellé. Ott is ragad rá valami tudomány.

A gyerek kapott egy kifényesedett smookingot, egy régi kemény kalapot, divatból kiment fehér mellényt; szóval az uraság garderójából kiöltözködött s úgy feszített mint egy hidalgó. A gazdája nem kevésbé volt büszke az inasára.

Egyik nap vendégek jöttek. A gazda elküldi a fiut a boltba. A markába nyom két koronát és kiadja az utasítást, egyenként számlálván le a koronákat:

— Ezért a koronáért hozol parizert, ezért pedig angolnát. Megértettél?

— Igenis kérem alássan.

A gyerek elmegy, de nemsokára lohol vissza s zavart képpel áll az uraság elé.

— Kérem alássan — szól az okos inas — összekeveredett a markomban a két korona s most már nem tudom: melyikért hozzak párizsit s melyikért angol halat.

A végtelen.

Miért evődjem át ez éltet

Rohanva balga cél után?

Mi lesz jutalmam annyi könnyért

Ha majd ösvényem megfutám?

Mi lenne más e változatban:

Reménységűggesztő küzdelem!

Tovább . . . tovább száz új alakban

Dobálva hány a végtelen.

Születhettünk bár fénybe-porba,

Porunk egymással elvegyül

S együtt, egymáson tovább bolyongunk,

Időtlen uton, vég nekül.

Ki mondja meg a portőmegben
Melyik mi volt s mit érezett?
Ki válogat szét rózsá szirmot
S büst lehellő szemétt?

Mégis mily dörén, büszke vágygal
Ember agyában munka foly,
Örök hírnévre vágyva: épít
Lásasan, mint dúl hangya boly;
Épít hatalmas, büszke művet
Ezernyi célból: — céltalan.
Hiszen ez ócska sártekével
Mindennek közös sorsa van . . .
Szerte porladva elvegyül majd
Alkotó agy és műremek
S ki tudná melyik volt teremtő
S agyától mi teremtetett?
Munkácsi képe földsarával
S Árpád porával egybe foly.
A mulás mindent egybe simít
De nem jutalmaz — s nem torol.

Porod ma gondol — holnap érez:
Agyadnak sejtje szív lehet
És a por, mely ma érzett, gondolt —
Holnap nevelhet majd gyepet.
A könyv itt szemembe Petőfi
Porából tévedett ide?
S e rongy tintás papír előttem
Talán Rakóczi nagy szíve?!

Ezért küzdöttek és alkottak
S csináltak itten életet?
Hogy a szeméttel egybefolyva
Szellő játszasson véledek?
Ezért évődtek minden percben
Hogy mi a létből öntudat?
Ezért kerestek fel az égbe
A csillagokhoz új utat? . . .
Mily gyötrelmes, mi kínos átok
Leskődni így a kulcslyukon
A végtelen sötét homályba
Kérd — s én? — hiába nem tudom.

Levelek.

4 levél.

Rétmező, 1908 január 16.

Kedves apám!

„Szobor vagyok, de fáj minden tagom!” —
így Vörösmarty. — „Ember vagyok, de mégis
órakerék vagyok, gondolataimmal szakadatlan
tempóban a többi órakerék fogaiiba kapaszkodom,
nincs tehát ráérő időm, hogy fájdalmat is érez-
hessek!” — így én. Vörösmarty szebben, okos-
sabbban és hihetetlenül fejezte ki magát, — én
órakerék vagyok, sem okosan, se szépen nem
ketyeghetek, igaz, hogy hihetőbbet.

Amikor kedves apám levelét olvastam, fejembe
szaladt a vér, nagy kedvem támadt, hogy leafo-
ljam, nem a rámvonatkozólag megírt ószinte
véleményt, hanem egyéb állításait, vagyis inkább
az ezekből levont következtetését. Jött azonban
a Rendelet, hogy: Bendegúz vármegye közigaz-
gatása ezennel kinevezeték toronyórává, és pedig
maradjak ott, ahol vagyok, de kutyakötésségem-
nek ismerjem reggel 8 órától 12-ig, délután 2
órától 4 óráig megszakítás nélkül ketyegni,
ketyegni; — ha bolondul jó a kedvem, ketyeg-
hetek tovább is, ellenben bármennyire indiszpo-
nabilis volnék, vagy lehetnék, pénzbiroság, fej-
vesztés, ésatöbbi terhe alatt a hivatalos órák négy
határa közt be ne álljon a ketyegésem.

Kedves apám, az én híresen felesapott bajszom
a földet kémleli most. Tudja isten, mit gondol
magában, nem merek rá kíváncsi lenni. Hogy
azonban én, az órakerék, mit gondolok, kiketye-
gem úgy, amint következik.

Közigazgatni Magyarországot verki módjára
nem lehet. A közigazgatás megnyilvánulásában
maga az élet, azok tehát, akik hivatottak a köz-
igazgatásra, más kifejezéssel az élet szabályo-
zására, kell, hogy birjanak mindazokkal a tulaj-
donságokkal, melyek egy egészséges eszű és ép-
lelkű tősgyökeres magyar ember érzés- és gon-
dolatvilágát benépesítik.

Annak megítélésénél, hogy a tisztikar élére
állított alispánnak a tisztikaral szemben mi a
kötelessége, csupán egy kérdés vehető figyelembe:
ki az a tisztikar? — Ha a törvényhatóság
épeszű — és lelkü emberekkel töltötte be a
tisztii állásokat, az alispánnak ebben az irányban
nem lehet egyéb feladata, minthogy a közigazga-
tás komplexumában a végrehajtás főbb irányait

kijelölje s ügyeljen, hogy a tisztviselő a bürokra-
tizmus utvezetőjébe ne kerüljön.

Ha azonban a tisztikarba nem kis arányban
ferde eszű és ködös lelkű alakok is jutottak,
ez a valóság a legnehezebb feladat elé állítja
az alispánt. És itt meg kell állapodnom, szembe
kell helyeznem az épeszű és lelkü tisztviselőt a
ferde eszűjárású és ködös lelkületű tisztviselővel.

A első úgy él, ahogy általában a kifogástalan
emberek lelik az életüket, hivatalos működésé-
ben is tehát az élethez simul; — a második nem
úgy él, mert nem is élhet úgy, mint az első,
— szinte bizonyos tehát, hogy hivatalos műkö-
désének az eredménye: kisebb-nagyobb akadály
az élet szakadatlan előrenullámzása előtt. —
Tisztességes mindakettő (aki nem az, annak ki
kell tekerni a nyakát!), — de míg az elsőben
a gazdag tehetségű agyat is háttérbe szorítja a
belátásban, méltányosságban, lemondásban, ember-
szeretetenben, büszke sovínizmusban kieszesodó
érzelemvilág folytonos lüktetése, a másodikban
élreugrik az ész, mely legyen tehetségben és
tudásban nagy, vagy törpe, a lélek világitása
nélkül letéved az emberséges élet arasznyi széles
ösvényéről. — Olvastam valahol: tégy az élet-
igazság mérlegének egyik serpenyőjébe mázsányi
tudást, fölkapja azt, mint valami pihét, a másik
serpenyőbe dobott parányi érzés.

Füzzem tovább? Csak annyit még, hogy az
első kategóriás tisztviselő sok jó és rossz szokás-
nak a rabja, — a másodikba tartozó: ha akarom
vemhes, ha akarom nem vemhes. Az első
gyengeségeinek tudatával szerény nyíltan is, gon-
latban is, — a második önmagán kívül bűgő
szamárnak hisz mindenkét, — tisztviselőársait
nyíltan is; azokat, akik bizalmukkal megtisztelték,
csak gondolatban. — Amaz, ha nehéz időben
(megbízójának néha kongó hazafiságától meg-
tévesztve bár) emberül megállta a sarat, lelki-
ismerete nyugalmában keres és kap jutalmat;
— ez a vihar multával nemzetszínű gunyába
bujik (mily lealacsonyítása a nemzet színeinek!),
s melldöngetés kísérete mellett a stréberség vádjá-
val rágalmaz, — de jutalmat követel . . .

Na, hát elismerem, kedves apám, hogy a tiszt-
viselői osztályozásában merev és tulzó voltam.
De mert a főcélom az, hogy a hivatalos órák
pontos betartására vonatkozó alispáni rendelet
céltalan voltára és várható káros következménye-
ire rámutassak, — engedje meg nekem. —
így borítotték alatt — ezt a tulzást és merevséget.

A rendelet — nem tagadhatom — eléri azt
a célt, hogy ezentúl minden egyes tisztviselő,
talán másodpernyi pontosággal, — betartja a
hivatalos órákat. De ám nem ez a valóságos
célja a rendeletnek, hanem a közigazgatás meg-
javítása!

Hogy mi a jó közigazgatás egyik elemi fel-
tételé, milyen összetételének kell lennie a jó
közigazgatási tisztviselőnek, azt az eddigiek-
ben (ha tulozva is), kimutattam. Ha azonban
a közigazgatás manapság még nem kielégítő,
annak nem az első kategóriás emberek, hanem
a rendszer az oka. Mit gondol tehát kedves
apám, megjavítja-e a kaptata- és numerus-rend-
szerbe szorított közigazgatást a gépszerű pontos-
ságot követelő alispáni rendelet?

A válasz megadása előtt tudnia kell azt is,
hogy aki tisztviselő eddig rabja volt annak a
szokásnak, (mely egészsége feltételévé vált), hogy
reggel, vagy ebéd után fél órát elaludt a hiva-
latos időből, — vagy aki tisztviselő, legtöbbször
hivatalfőnöki engedély alapján, eszmörét hiva-
los ténykedés helyett valami megfelelő szórako-
zással ütötte agyára, — ezt a látszólagos mulasz-
tást busásan pótolta azzal, hogy megfelelő
hangulatában, munkakedvőben éjszakákön keresz-
tül hivatalos ügyekkel foglalkozott.

A szokás az egyéniség egyik alkateleme, res-
pektálni kell, ha csak a közérdekbe, vagy az
általános erkölcsi felfogásba nem ütközik. Áltá-
lánosítani a tisztikaral szemben valami olyan
kötelességet, mely lényegtelenége mellett kipusz-
tít ezer jó és rossz (de általános emberi) szokást,
elhírbázott dolgot, a közigazgatás emberboldogító
célja issza meg a levét. A gépszerű pontoság,
a muszáj kiöli a munka lelkét s pár év alatt a
bürokratizmus fuóbolondjaivá gyurja át a hangu-
lat embereit . . .

Ha már a gyarlóságok kiirtására vetjük
magunkat, nagyobb vadat keressünk, — van
elég. Hogy többet ne említek, ismerék olyan
embert, kinek megvan az a gyengéje, hogy a
tényleges hatalmat, — legyen az törvényes, vagy
törvénytelen, — módfolított respektálja. Udvarias,

tehát ne adj' Isten, hogy ha már egyszer a
törvénytelen hatalom meghívásait is elfogadta,
a törvényes hatalom meghívásait visszautasítsa.
Ki itt a gyarló: az udvarias? Ki itt a hibás:
a törvényes hatalom? Ha tudják a szereplők,
hogy az ilyen jelenségek mennyire megméltelyezik
a közlelküsmertetet! . . .

Isten mentse hazánkat még egy fölfordulástól!
Szerető fia.

U. I. Fél esztendőre akartam az idén haza-
látogatni, mert ideges főfájás gyötör, beteg, törő-
dött vagyok, — de épp most kapom a Rendeletet,
hogy örüljek, ha a szabályrendelet szerint járó
hat heti szabadságot megkapom.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A soproni kereskedelmi és iparkamara évek
óta fáradozik azon, hogy az üzletüket Ausztriára
is kiterjesztő kerületbeli kereskedőket és iparo-
sokat az Ausztriában való újraadózás, tehát a
kétszeres adózás terhétől megóvjá. A kamara e
fáradozását csak esekély eredmény kísérte,
egyrészt mert a magyar és osztrák kormány
közt a gazdasági és pénzügyi megegyezés dolgá-
ban folyó tárgyalások véget nem értek s így a
kétszeres megadóztatás kiküszöbölésére alkalmas
és egybevágó rendelkezést a két kormány nem
adhatott ki, másrészt azért, mert számos keres-
kedő és iparos az osztrák pénzügyi hatóságoktól
szenvedett zaklatásokat kamaránkkal nem közölte
s így nem állt módunkban, hogy az érdekeltek-
nek legalább esetenként járjunk kezükre.

Az Ausztriával létrejött gazdasági és pénzügyi
egyezmény, mely 1908 évi január hó 1-ével
lépett életbe, a vázolt viszás állapotnak véget
vet s ezért a soproni kamara kötelességet vél
teljesíteni, midőn a létrejött egyezménynek a
kétszeres megadóztatás elkerülésére vonatkozó
határozatait, nemkülönben az e tárgyban kiadott
kormányrendeleteket az alábbiakban közli s ezzel
az érdekelteknek oly tájékoztatást nyújt, melynek
birtokában bárki idegen segítség nélkül is meg-
védheti jogait, sőt orvoslást keres az adózás
terén a multban szenvedett sérelmeire is. Mihez
csak azt a megjegyzést füzzük még, hogy kama-
ránk az érdekelt iparosoknak és kereskedőknek
ez adóügyeket illetőleg a jövőben is készséggel
nyújt további információt és ad utbaigazítást,
amennyiben aziránt hozzá fordulnak.

Az Ausztriával kötött némely gazdasági és
pénzügyi megegyezés jóváhagyásáról szóló 1907
évi LIV. törvényeikk fölhatalmazza a m. kir.
kormányt, hogy a kölcsönös kereskedelmi és
forgalmi viszonyok szabályozása, a kétszeres
megadóztatások elkerülése stb. iránt a magyar
szent korona országai és a birodalmi tanácsban
képviselt királyságok és országok között 1907
évi október hó 8-án kötött szerződést, illetőleg
egyezményt és pótegyezményt 1908 január hó
1-étől kezdődő hatállyal életbeléptethesse.

E fölhatalmazás alapján a m. kir. kormány
6124/1907 szám alatt kibocsátotta az életbelép-
tetési rendeletet, mely teljes szövegét foglalja
magában a két állam közt létrejött szerződésnek,
egyezménynek és pótegyezménynek.

Az üzletüket mindkét államra kiterjesztő
vállalatok kétszeres megadóztatásának elkerülése
végett kötött egyezmény 7 §-a a közetkezőn
rendelkezik:

„Ha valamely vállalat üzemét az egyik állam
területén fekvő telepéről a másik állam területére
is kiterjeszti anélkül, hogy ugyanott üzlettelepet
létesítene, ugy adóztatásnak osakis ott lehet a
helye, ahol az üzlettelep van“

A félreértések és félremagyarázások elkerülése
szempontjából nagy a jelentősége annak, hogy
mi tekintendő üzlettelepnek?

Erre nézve az egyezmény 10. §-a a követ-
kező rendelkezést tartalmazza:

Üzlettelepek gyanánt elárusító-irodákat és
gyári raktárakat kell tekinteni.

Elárusító irodául tekintendő a vállalatnak a
saját gyártmányai eladásának közvetítésére szol-
gáló irodája, vagy állandóan e célra tartott
alkalmazottja, raktárul pedig saját helyiségben
tartott olyan áruraktár tekintendő, melyben az
árúkat a vállalat saját alkalmazottai adják el.

Üzlettelep gyanánt ellenben nem tekinthető,
ha a vállalat árúiból valamely önálló ügynök
az általa kibérelt helyiségekben tart raktárt,
vagy ha az árúkat bizományként, akár saját

számlájára dolgozó önálló kereskedőnek bizományba adatként, végre, ha az eladás a szállítási intézetek és szállítványozók raktárhelyiségeiben tartott raktárakból történik, főtve, hogy ezt az eladást nem a vállalat saját eladási irodája közvetíti: ugyancsak nem vonja maga után a kereseti vállalatnak abban az államban való megadóztatását, melyben az illető vállalatnak fizetése nincs, ha akár a vállalat tulajdonosa maga, akár pedig szolgáltatásban álló kereskedelmi utazói, utazások alkalmával és oszakis árumintáknak magukkal vitele mellett megrendeléseket gyűjtenek és ezek alapján a vállalatok árakat szállítanak; ugyanez áll megrendelések alapján eszközölt olyan áruszállításokra is, melyeket önálló ügynökök közvetítenek, — még ha áruminták, vagy a fenti fogalmaknak megfelelő raktárak is vannak — vagy amelyek közvetítés nélkül, a vevő és az eladó között közvetlenül bonyolítottak le.

Az egyezmény 21 §-a fölhatalmazza mindkét pénzügyminisztert, hogy ebben az egyezményben szabályozott esetekben kivett adókat a megelőző évekre vonatkozólag is töröltesse, amennyiben olyan adókról van szó, melyek a jelen egyezmény alapelvei értelmében nem is lettek volna előírhatók.

A m. kir. pénzügyminiszter ur az üzletüket mindkét államra kiterjesztő vállalatok kétszeres megadóztatásának elkerülése végett létrejött és a fentiekben ismertetett egyezmény végrehajtása iránt 1907 évi december hó 31-én 142501 szám alatt körrendeletet bocsátott ki, melynek befejező mondatában kijelenti, hogy az egyezmény 21. §-ában foglalt határozmányból folyó adótörlesztések visszahatólag az 1898 évi január hó 1-étől fogva visszahatólagosok.

Ugyancsak a m. kir. pénzügyminiszter az 1907 évi december hó 31-én 142504 szám alatt egy második körrendeletet is bocsátott ki a vásárokat látogató iparosokat, kereskedőket és vásárokat illetőleg. Ez a rendelet 2. pontjában a következőket tartalmazza.

A kétszeres megadóztatások elkerülése tárgyában kötött egyezmény értelmében a vásárlókat megadóztatása akként szabályoztatik, hogy a rendezési és hetivásároknak az a látogatása, mely tartósan rendelkezésre bocsátott üzlettelp nélkül történik, adómentesen, ellenben a vásároknak az a rendszeres látogatása, mely üzlettelepeknek, vagy egyéb berendezéseknek (vágóhidak, istállók) tartós használat mellett történik, adóköteles lesz kizelendő.

Az említett kedvezményben a vásárok csak az esetben részesíthetnek, ha a vásárok alkalmával az állandó lelkelyüket képező államban történt megadóztatásukról a megfelelő okmányokat előmutatják.

A magyar iparosokra és kereskedőkre Ausztriában kirótt kétszeres adó törlése iránt az osztrák pénzügyi hatóságnál benyújtandó kérvények elbírálását az osztrák es. kir. pénzügyminiszter magának tartotta fenn.

II.

Az 1908 évben való eladásra bejelentett faanyagokról a földművelésügyi miniszter ur által összeállított kimutatás kamaránk hivatali helyiségében megtekinthető. Mig a csekély példányszámból futja, kívánatra meg is küldjük.

Sopron, 1908 évi január hó 8-ikán.

A soproni kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

A „Baross-liget”-ben.

*Szép vagy, szeretlek hát nagyon,
Bizonyosságom e kis dalom;
Mert téged a szívem szeret,
Megénekellek, szép liget!*

*A szépséges fenyőiden
A lelkeim újra megpihen, . . .
Miótt köztük járhatok,
Megbírok tenger bánatot.*

*Bejártam messze földet,
De a szépséged meglepett!
S úgy volt, én azt nem titkolom:
Hallottad is a sóhajom' . . .*

Láng A. József.

Megyes püspökünk jubileuma. Dr István Vilmos szombathelyi megyés püspök ur ömeltősége január 15-én ünnepelte püspökké szentelésének kilencedik évfordulóját. 1899 január 15-én szentelte püspökké Zalaegerszeg város kiváló szülötét Hidassy Kornél akkori szombathelyi megyés püspök. Dr István Vilmos akkor domiciopolisi püspök lett, egy év múlva azonban már a szombathelyi egyházmegye főpásztorává nevezetett ki. Az évforduló napján ünnepélyes hálaadó mise volt a szombathelyi székesegyházban.

Választások a városnál. Zalaegerszeg város képviselőtestülete múlt héten töltötte be a nyugdíjazás folytán megüresedett főjegyzői állást a választás folytán megüresedett I. és II. aljegyzői állásokat. A választó közgyűlésen Árvay Lajos alispán elnökölt. — Főjegyzővé egyhangulag Pülp József első aljegyző, első aljegyzővé névszerinti szavazással Brenn Zoltán eddigi másod-aljegyző 39 szavazattal Kesseldorfer Alajos 11 szavazattal szemben — és második aljegyzővé Kuosera István vácszentlászlói segédjegyző egyhangulag választották meg.

A muravidéki és csabrendeki iskolák. Illetékes helyről vesszük a felvilágosítást, hogy a muravidéki iskola tanfóinak fizetése január hó elseje helyett, január 9-én lett a község által folyóvá téve. Királyi tanfelügyelő ez ügyben hozza érkezett panaszra azonnal intézkedett s midőn január 10-én a muravidéki iskola államotítása ügyében Muravidre érkezett, már további hatósági beavatkozásra szükség nem volt.

Az oktatás pedig egy percig sem szünetelt. Ez az igazság!

A csabrendeki állami iskola elhelyezése ügyében a Minister ur még múlt évben kimondta az építkezéshez visszaengedendő járulmányokra nézve az utolsó szót; de az előjáróság a Chernel-féle ház célbavett eladásával kapcsolatos kifutása miatt kért halasztást.

Az építkezés ügyének ezen tanévben mulhatlanul el kell dölnie, mert ha a község saját érdekében nem nyul a dologhoz, a tanügyi hatóság az állami iskolának más községbe áthelyezése iránt lesz kénytelen javaslatot tenni.

Ezről az előjáróság is értesítve lett.

Eljegyzés. Staadecker Hugó bucaresti gépgyáros eljegyezte Gráner Margit urleányt, Gráner Géza zalaegerszegi vállalkozó bájos szép leányát.

Kaszinó estély. A zalaegerszegi Kaszinó január 25-én — jövő szombaton — estélyt tart. A meghívókat ma küldik szét. Az estélynek családias színeze lesz, a háznagy tehát azzal a kéréssel fordul a hölgyekhez, hogy a családias jellegű toalettek egyszerűségével is legyenek kegyesek kifejezésre juttatni. Az estélyen zene és énekszámokból, szavalatból és felolvasásból álló program is lesz.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Buzás Dezso tapolezai gyakorló ügyvédet az ottani kir. járásbírósg mellé ügyészégi megbízottá kirendelte.

A vármegye nyomorultjai. Évről évre emelkedő számokat közlünk ezen szomorú cím alatt. Ezidő szerint van a vármegyében 33 leleuc, 485 dajkaságba adott, 750 elmebeteg hülye, 766 siketnéma, vak és nyomorék, 2071 közsegyre szorult s 1751 keresetképtelen árva. — A számokhoz fűződő reflexiókat el is hagyhatjuk már. Hiszen annyiszor megirtuk, hogy mennyire erőltlen a társadalom, amely nagyra engedi nőni a nyomorúságot. A számok évről évre szaporodnak s tehetetlenül állunk az átokkal szemben, amely a degenerálódás felé tereli az emberiséget.

Szabad liceum. Az Irodalmi és Művészeti Kör ma két szabad liceumi előadást rendez, és pedig délután 3 és 1/2 órákor. Haerter Ádám főgimn. tanár 51 vetített képben bemutatja a magyar gyógyfürdőket. Jegyek 10 filléért válthatók Brésach Sámuel könyvkereskedésében és a pénztárnál. Előadás alatt a terem zárva lesz, tehát a közönség legyen szíves pontosan megjelenni.

Horvát tankönyvek a muraközi iskolákban. A muraközi horvátság tájnyelvet beszél, amely nem azonos az irodalmi horvát nyelvvel. Ez a tájnyelv el is választja a Muraközt a horvátságtól s nemcsak földrajzilag, hanem nyelvjárás tekintetében is szigetet képez. A muraközi iskolákban ezen a tájnyelven írt tankönyveket használtak mindig. Legújabbban azonban a felekezeti és községi iskolákban irodalmi horvát nyelven megírt tankönyvek kezdtek szerepelni. Természetesen Zágrábból küldték őket s céljuk kézenfekvő. A

muraközi népet nyelvileg akarták közelebb vinni a horvátországiakhoz, hogy majdan könnyebben lehessen terjeszteni a maszlágot. — Amint Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelőnek a közigazgatási bizottsághoz intézett jelentéséből olvassuk, hogy ezeknek a tankönyveknek használata ellen megtették az intézkedések. Egyik iskolában a hittanóra alatt idegen olvasókönyvből tanultak a gyermekek olvasni, a másikban idegen hittant használtak. — Ez kből is látható: mennyire szükség van a Muraközben arra az akcióra, amelyet a Csáktornyai Kereskedelmi Kaszinó indított.

Szakelekedés a Kereskedelmi Körben. „Az élelmiszerek hamisítása” címmel Lázár Gyula felső keresk. isk. tanár igen érdekes és tanulságos szabad előadást tartott a Keresk. Körben. Bevezetésében az anyag és energia átalakulását és megmaradását fejtegette és hogy az ember az anyagot az élelmiszerekből kapja, mely viszont bennünk energiává alakul át. Ily fontosabb élelmiszerek a tej és termékei, a hus és különféle feldolgozott alakjai, kivonatai, továbbá a gabona neműek. Beszél a tej különféle fajtáiról, annak hamisításáról, a természet és művaj készítéséről, a húsfélék eltartásáról. Majd áttért a táplálkozás fejtegetésére. Szép előadását a nagyszámban összegyűlt tagok és vendégek élénk tetszéssel honorálták.

Folyó hó 22-én szerdán este 8 1/2 órákor Éliás Márton felső keresk. isk. tanár tart előadást „A világ legnagyobb hatalma” címen.

Mulatságok. A zalaegerszegi ipartestület és az iparos ifjuság önképző egylete az ipartestület által kezelt, elaggott iparosokat segítő alap, valamint az egyesület céljaira 1908 évi február 2-án (vasárnap) az Arany Bányás szálló disztermében zártkörű táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órákor. Helyrak: Páholy 8 kor. ülőhely: I. II. sor 2 kor. III. IV. és V sor 1 kor. 60 f. a többi sorokban 1 kor. 20 f. Jegyek előre válthatók Radó Henrik üzletében. Műsor: 1.) Himnusz. Erkel Ferencről. Éneklő a zalaegerszegi polgári daloskör Kerner J. ur vezetésével. 2.) Magyar műveltség. Előadás. Tartja Kulesár Gyula főgimnáziumi tanár ur. 3.) Mézes hetek után. 1 felvonásos vígjáték. Irta: Gyulai Farkas. Előadják: Viosz Lenke k. a. és Guth János ur. 4.) Tarka madár. Népdal tenor szólóval. Éneklő a daloskör a szóló részét Lakatos István ur. 5.) Üldözött kereskedő segéd. Monolog, Irta Balaton Sándor. Előadja Weisz Nándor ur. 6.) Kuplák, éneklő Balaton Sándor ur, zongorán kíséri Kerner József ur.

A Magyarországi Építőmunkások Országos Szövetségének zalaegerszegi helyi csoportja saját könyvtára javára, 1908 január 26-án az Arany Bányás nagytermében világpostával és amerikai árveréssel egybekötött táncmulatságot rendez. Belépődíj: Személyjegy 1 K. családjegy 2 K. 40 f. Kezdeté este 8 órákor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

Községek átcsatolása. A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy Lentikápolna község az alsólendvai járásból a novai járásba, — Bókaháza és Tilaj községek a pacasai járásból a zala-szentgróti járásba, — Pusztaszentpéter község a zalaegerszegi járásból az alsólendvai járásba és Szentpéterföld község a letenyei járásból a novai járásba csatoltassanak át.

A zalaegerszegi kir. Járásbírósg 1907 évi ügyforgalma a következő volt: Sommás perekben a múlt évről hátralékban maradt: 1423. Az idén érkezett: 1423. Az összes sommás perekből befejezést nyert: 1445. Hátralékban maradt: 1401. Szünetelőben maradt: 1382. Folyamatban maradt: 19.

A folyamatban volt sommás perekből a per substratuma volt 100 koronáig: 630.—100—400 koronáig 339.—400—1000 koronáig 124.—1000 koronán felül 38.— Az 1893 évi XVIII. toz. 1 §-ának 2. pontja alapján 2. Egyéb per volt: 49. Egyezségi kísérletre jelentkeztek 2 ügyben. Egyezség egyikben sem sikerült. Fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztett: 542. Ebből visszautasított: 16.— kibocsátott: 526. Ellenmondás volt 225 ügyben. Végrehajtás kéretett 55 ügyben. Perré alakult át 215. Fizetési meghagyás iránti ügyben megkeresés érkezett 83 darab.

Hagyatéki ügyekben hátralék volt: 106. Érkezett: 510. Befejezést nyert: 509. A hátralék: 107. Örökösödési bizonyítvány kiadása iránt

előterjesztett 20 kérelem. Hátralék volt a múlt évről: 3. Befejeztetett: 22. A hátralék: 1. Anyakönyvi kiigazítási ügy volt 2. Befejeztetett: 2. Végrehajtási ügy volt hátralékban: 219. Erkezett: 1159. Befejeztetett: 1103. A hátralék: 275. Más bíróságtól érkezett megkeresési ügyből hátralék volt: 1. Erkezett: 107. Beterjesztett: 106. A hátralék: 1. Polgári vegyes ügyekből hátralékban maradt: 114. Erkezett: 168. Befejeztetett: 173. A hátralék: 109.

Büntető ügyekben (vétség és kihágás) hátralék volt: 13. Erkezett: 1212 Befejeztetett: 1207. A hátralék: 18. Erdemleges ítélettel befejeztetett: 424. Kihágás volt: 88. Büntető ügyi megkeresés volt: 20. Befejeztetett: 20. Büntető vegyes ügy volt: 30. Befejeztetett: 29. A hátralék: 1. Elnöki ügyosomó van: 46.

Kitűzetett tárgyalásra sommás per 2175. A tárgyalás 570 ügyben tartatott meg. Conractorius tárgyalás volt: 853 ügyben. Az első tárgyalásra kitűzött legnagyobb szám: 26. Erdemleges ítélet hozott: 324 ügyben. Makacsasági ügyben volt: 348. Egyezség volt: 194. Pergáló kifogás emeltetett: 12 ügyben. Végrehajtást elrendelő végzés volt: 65. A 324 ítélettel befejezett ügy közül végleg befejeztetett 314 ügy 3 hónapon belül, 8 hat hónapon belül, 2 egy éven belül.

A zalaegerszegi járásbírói idejű ügybeosztása a következő: Szupits Antal kir. járásbíró tárgyalja azokat a pereket, amelyekben az alperes neve A—L betűvel kezdődik, (Sp. I.) továbbá az egyezségi, anyakönyvi és elnöki ügyeket; elintézi a más bíróságok megkereséseit, felveszi kedden és pénteken a szóbeli panaszokat.

Sipos József kir. aljársbíró tárgyalja azokat a pereket, amelyekben az alperes neve P—Z betűvel kezdődik, (Sp. II.) elintézi az összes végrehajtási ügyeket és az örökösödési bizonyítvány kiadására vonatkozó kérelmeket.

Dr. Föglein Miklós kir. aljársbíró tárgyalja azokat a pereket, amelyekben az alperes neve M—N vagy O betűvel kezdődik, (Sp. III.) intézi a hagyatéki és polgári vegyes ügyeket.

Bruck Alajos kir. aljársbíró tárgyalja a járásbírói hatáskörébe tartozó vétségeket és kihágásokat, elintézi büntető ügyekben más bíróságok megkereséseit és a büntető vegyes ügyeket.

A felek ügyük tárgyalására idézés nélkül hétfőn, esütőrtökön és szombaton jelenhetnek meg.

Deák Ferenc szegény rokona. Biharmegyei lapok írják, hogy Székelyhidon, Garan János orvos rokonánál lakik nemeskéri Kiss Ida, aki Deák Jozefának, férjzett nemeskéri Kiss Józsefnének a leánya. Ez a szegény agg nő nyomorúságba jutott s rokonainak kegyelméből él. Előbb Budapecsten lakott nővérével, Hirdával, aki az udvartól nagyobb segílyt kapott. Később egyedül maradt s évi 40 korona kegydíjban részesült. Most újra folyamodott ezért a csekélységért, de kérvénye minden válasz nélkül érkezett vissza a kabinetirodától.

Zalavármegye legöregebb embere. Vármegyéknél kétségtelenül legöregebb embere volt Németh Mihály gypükajáni lakos, aki 1801-ben született. Január 7-én halt meg 106 éves korában. Beteg sohasem volt s testi és lelki ereje haláláig nem hagyta el. Hirtelen rosszul lett vetett véget életének.

Kinevezés. A zalaegerszegi királyi pénzügyigazgató Csány Károly zalaegerszegi kir. adóhivatali díjtalan gyakornokot ugyanoda díjas gyakornokká, — Gergulecz Sándor zalaegerszegi

lakost pedig ugyancsak a zalaegerszegi kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká kiválasztotta.

Gyászír. Vidor Samu, Nagykanizsa város egyik legelőkelőbb polgára 81 éves korában meghalt. Az egész város osztatlan részvéte kísérette sirjába a köztiszteletben állott aggot, aki puritán jellemével, a közügyekért való áldozatkészségével nemcsak tekintélyt, hanem becsületet és szeretetet szerzett magának. A temetésen impozánsan nyilvánult meg a részvét. Megjelent a város tanácsosa, a jótékony egyesületek, Nagykanizsa város előkelőségei. A kereskedők a temetés alatt üzleteiket zárva tartották. A megboldogultat neje, gelsei Guttmann Hedvig urasszony gyászolja.

Mosntre deputáció. A nagykanizsai szocialista munkások kerek száz tagból álló küldöttséget menesztettek a rendőrkapitányhoz azért, hogy népgyűlés tartását engedélyezze. A mosntre küldöttség páros sorokban, a legnagyobb rendben vonult fel.

Adomány. Kaszás Lajos budapesti vendéglős a zalaegerszegi elaggott iparosok alapja részére 7 koronát küldött a szerkesztőséghez. Köszönettel illetékes helyre juttatjuk.

Udvariatlan vendég. Fűredi Fábán, foglalkozására nézve zenész, egymagában üldögélt a minap a központi központi kávéházban s eltűnődött az élet hajain. Hirtelen odalépett Vidovics József Biró-Márton utcai legény s felszólította, hogy huzná el a nótáját. Fűredi kezébe vette a hangszert és játszott rajta édes, mélabus nótákat. Egyik szobában szóltott mint a másik. A legény meg mulatott nagy jó kedvében. Egyszerre csak minden átmenet nélkül Vidovics a zenészhez ugrott és a helyett, hogy honorálta volna a nótát, olyan erővel vágott öklével az arcába, hogy Fűredi megtántorodott és orvosi segílyt kellett igénybe vennie. A szenvedett sérülések miatt Vidovics ellen megtette a bünyádi följelentést.

Zalaegerszegi népességének az elmúlt évben. Zalaegerszegen született az elmúlt 1907 évben 287 gyermek; elhalt 210 helybéli és 35 idegen (utóbbiak a kórházban haltak el), házasságra lépett 73. A természetes szaporodás tehát 77.

Vesztett eb. Tapolezán s ennek szomszédos községeiben egy kóbor vestett eb csavargott a múlt napokban és nemcsak több állatot, hanem embereket is megmárt. Utóbbiak közül hetet Budapestre szállított a hatóság; a vestett kutyát pedig Gyulakesziben agyonlőtték. Ennek következtében a hatóság azokban a községekben, amelyekben a vestett eb megfordult, 40 napi zárlatot rendelt el a kutyákra nézve.

Váltóhamisító szijgyártó. Nagy szerepet játszott Sümeg közsételeken Balasits József szijgyártó mester. Nem csak a politikai község vezetésében volt tevékeny része, hanem mint jó szónokot, a társadalom is szívesen karolta föl s több egyesület nevezte őt vezető emberének. Csinos külsejénél és jó modoránál fogva pedig kedvence volt az asszonyoknak, leányoknak. Egyszer csak suttogni kezdtek a városban valamit. Mintha a csinos Balasits nem járna a becsületesség tövises ösvényén. De hangosan senki sem mer szólni, mert ki hitte volna el, hogy Balasits holmi váltó lázban, talán ilyeneknek gyártásában lenne ludas... Végre mégis kiszült, hogy bizony néhány váltóra rá írta mások nevét s akkor eltűnt Sümegről. Följeltették az előbb népszerű szijgyártó mestert a bíróságnál, mely elrendelte a körözést. Sokáig nem találták. Most végre ráakadtak és letartóztatták.

Elveszett gyermek. Kovács Teréz nevű család-leánynak tíz esztendővel ezelőtt fia született, akit dajkaságba adott egy Lánó Babi nevű asszonyhoz, aki állítólag a gyermeket Szent-Jakabra vitte. Az anya azután elment Budapestre szolgálni s hogy a tartásdíjat ne követelhesék tőle, nem hallatott magáról. Kovács Teréznek jobbra fordult a sorsa. Férjhez ment egy vagyonos iparoshoz, akivel boldog házasságot kötött. Miután azonban gyermekük nem született, elhatározták, hogy a kis törvénytelen felkeresik s örökbe fogadják. Időközben azonban Lánó Babi elköltözött. Senkisem tudja hová. Aki ismerték, azt mondják, hogy veszedelmes angyalcsináló volt s a kis fiu, aki most jó módba kerülhetne, valószínűleg már rég nincs életben.

A közös konyhák alkonya. Alighogy a temesvári és szegedi közös konyha osztdjének híre ment, máris követi a kassai, amely mindössze egy hónappal ezelőtt alakult meg. Ez az intézmény sem vált be sehogysem. Az étel rossz, izetlen, sőt olykor egészségtelen is volt úgy, hogy a tagok többet koplaltak, mint nem. Ennek következtében a tagok egyharmad része mindjárt az első hónapban kilépett.

Ménlovak kiosztása. Az állami mentelepeken elhelyezett ménnek az egyes fedezetési állomásokra folyó január s február hónapokban osztatnak szét. A hozzájuk legközelebb eső mentelepeken, vagyis Palinban január 27-én, Szekesfehervárott február 5-én és Komáromban február 6-án történik meg a kiosztás.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszest italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki s sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséséhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk Magyarul és németül levelezünk.

Ingyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen küld levélben felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London 576 (Anglia).
Levelek 25, levelező lapok 10 fillérrel bérmentesen küldendők.

Pénzhamisítók a vármegyében. Néhány hónapja annak, hogy a nagykanizsai rendőrséghez feljelentés érkezett Koltay Lajos ügyvédi írnok ellen, akiről a névtelen feljelentő azt állította, hogy pénzhamisító társaságot akar szervezni s erre a célra társakat keres. — Koltay Lajos multja meglehetősen zajos. Valamikor hahóti jegyző volt, de fegyelmi uton elmozdították, később pedig kiderült róla, hogy hamis okiratok alapján egy asszony birtokára kölesönt vett fel. Ezért a bünyéért a bíróság Koltayt több évi szabadságvesztésre ítélte, nemrég azonban feltételes szabadságra bocsátották s a börtönviselt embert egy nagykanizsai ügyvéd felfogadta írnoknak. — A feljelentés vétele után a rendőrség figyelemmel

Sodronykerítések

ZALAEGERSZEGEN

és mindennemű lakatosmunkákat
csinos kivitelben készít

Miszor y Béla.

kisérte Koltayt s nyomára jött annak, hogy az irnoknak tényleg bűnös tervei vannak. A bagolai szőlőben akart pénzhamisító műhelyt berendezni. Ezideig azonban Nagykanizsán hamis pénz nem jött forgalomba. — A múlt héten azután nagyon terhelt adatok kerültek a rendőrség kezébe. Mates János felsőszidi börtönviselt ember, aki Koltayval együtt raboskodott, a sümegei esendöröknek elmondta, hogy Koltay már a börtönben tervezte a pénzhamisítást, amit már meg is kezdett. Bizonytétel felmutatott több hamis esüstpéaszt, amelyeket állítólag Koltaytól kapott. Mates szembesítették az irnokkal, de ez mindent tagad. A nyomozás eddig terhelt adatokat nem tudott szerezni. Koltayt szabadon bocsátották.

Vérszegénység

ellen gyorsan ható szer a SCOTT-féle Emulsió és az ezen betegségből származó kedélytelenséget csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hírnév, melyet a SCOTT-féle Emulsió kivívott magának, különösen vérszegénység eseteiben azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket aasznylják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők s amelyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, továbbá hogy ezen alkatrészek a sajátos

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle ELJÁRÁS

által izletes, könnyen emészthető Emulsióvá dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen készítmény, melynek tápereje felülmulthatatlan.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Ügyetlen tolvaj. Egyik zalaegerszegi boliba megy egy asszony, hogy ott bevásároljon. Távozásakor az ajtóban kosárba felhalmozott narancsok közül néhány darabot magához vesz és el akar szokkallani. A segéd meglátja, visszahívja az asszonyt, kérdőre vonja és ez el is ismeri a bűnét. Hát miért lopott? — faggatják az asszonyt? — Hát, kérem mondja ez — azt hittem, hogy citrom. Megpirongatták és futni hagyták.

Talált tárgy. Január hó 6-án a vármegyeház előtt 1 drb. 10 filléres találtatott. Igazol. tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

Messaline - és Henneberg-selyem 75 kr.-tól feljebb, bérmertve és vámmentesen. Minta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrik. Hennenberg in Zürich.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Háziipari tanfolyam Zalaegerszegen.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a földművelésügyi magas kormány anyagi segélyezésével a megye több részében háziipari tanfolyamot rendeztet.

A tervezet akként volt megállapítva, hogy január hó elején Zalaegerszegen is meg fog nyilni egy kefekötő háziipari tanfolyam.

Zalaegerszeg kefekötő iparosai közül azonban egyik sem fogadta el a tanfolyam oktatói szerepét, dacára annak, hogy óránként circa 2 korona munkabért kereshetett volna meg.

Lektüzdve az egerszegi iparosok által elének gördített akadályt, Zalaegerszeg város jóvoltából a Berzsenyi utcai iskola épületében, melyet a város díjtalanul bocsátott a tanfolyam rendelkezésére, a tanfolyam még e hónapban kezdetét veszi.

A hat hetes tanfolyamra, mely naponként a délutáni és estéli órákban fog tar-

tatni, felvétetik Zalaegerszegenek bármely polgára s a tanfolyamon ingyenes kioktatást nyer, sőt a tanfolyam alatt általa készített munkadaraboknak fele, a tanfolyam végeztével díjtalanul át fog neki engedni.

Külön értesítés mellőzése végett ez uton is felhívjuk a város közönségét, hogy a háziipari tanfolyamra a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület irodájában naponként d. e. 10—12 óra között jelentkezzenek.

A jelentkezés legvégső határideje 1908 évi január hó 25.

Sárközy Viktor
g. e. titkár.

Az Ausztriával kötött állategészségügyi egyezmény.

AZ 1907 évi október hó 8-án a m. kir. kormány és os. kir. kormány között a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozásáról létrejött szerződés a törvényhozás által jóváhagyatván, az 1907 évi LIV-ik törvényekben foglalt felhatalmazás alapján, a m. kir. ministeriumnak rendelete folytán 1908 évi január 1-ével életbe lépett.

Fenti szerződés érvényen kívül helyezi az Ausztriával kötött, a kölcsönös állatforgalom szabályozására vonatkozó, 1899 évi szeptember 23-án kiadott 75500 számú ministeri rendeletben foglalt megállapodást.

Tekintettel arra, hogy az új egyezmény az eddigittől eltérőleg a kölcsönös forgalomban sok megszorítást tartalmaz;

tekintettel arra, hogy az Ausztriába elszállítandó állatok járlat levelei már különös előírások szerint állítandók ki;

tekintettel továbbá arra, hogy a marhalevel kezelők — akik nem mindig tanult emberek — csak nehezen sajátítják el ezen újabb előírásokat: célszerű lesz a gazdaközönségnek ezen szerződés tartalmával megismerkednie, s ennek alapján a járlat kezelők által kiállított járlatleveleket ellenőriznie, nehogy az elszállításnál a szállítmányok esetleges visszautasítása, vagy időleges visszatartásából kellemlenségek származzanak.

A szerződés szövegét tartalmazó és a járlatok kiállítására vonatkozó és egyéb utasításokat magában foglaló ismertető füzetek a földművelésügyi ministerium által (III. 3. ügyosztály) az érdeklődőknek portómentesen megküldetnek.

—k—

Szén szükséglet fedezése. A múlt 1907 évben sok gazda tapasztalhatta azt, hogy a cséplési időnyre rendelt szénét a bányák nem szállították a rendes időre, sőt a későbbi megrendeléseket egyáltalában figyelembe se vették.

A szén késedelmes szállításának oka az volt, hogy a megrendelések olyankor érkeztek, mikor a bánya évi termelése jóformán már levolt kötve.

A szén szükséglet beszerzésénél eféle kellemlenségeket elkerülendő, célszerű volna, ha a gazdaközönség már most összeírná szén szükségletét s ezt a gazdasági egyesülettel közölve, megbízná azt, hogy folytasson alkudozásokat a bányákkal a szén árára nézve.

Ily módon a bányáknál a szén szükséglet biztosítható lenne, másrészt a tömeges rendeléssel kedvezményes ár volna elérhető.

Felhívjuk tehát a t. gazdaközönséget, hogy szén szükségletét a mennyiség és minőség (caloria) megjelölésével hozzánk bejelenteni szíveskedjék, melynek alapján a bányákkal a tárgyalást megkezdendék.

Szeszgyárosok, nagyobb műhelyekkel rendelkező gazdaságok fűtő vagy kovácsszén szükségletüket is feladhatják, melyekre vonatkozólag szintén tárgyalásokba fogunk bocsátkozni.

A tárgyalások eredményéről az érdeklődők külön-külön levélbelileg lesznek értesítve.

Felkérjük az igen tisztelt gazdaközönséget, hogy szükségletét legkésőbb január hó 31-ig hozzánk jelentse be. Később érkező bejelentések a tárgyalások hossza nyulása miatt nem vehetők tekintetbe.

—k—

A Svájcba szállított magyar borok hitelességének igazolása tárgyában a földművelési minister a következő rendeletet adta ki:

Tudomásvétel végett értesitem a t. Cimet, hogy a Svájcban 1906 évi március hó 9-én kötött és az 1906 évi VII. törvényekbe iktatott kereskedelmi szerződés. A., mellékletének (Vámok a Svájcba való bevitelnél) 117. számához tartozó 3 jegyzet végrehajtása tekintetében a svájci szövetségtanáccsal létesített megállapodás értelmében a svájci vámhivatalok 1908 évi január hó 1-től kezdve a Svájcba való bevitelre szánt természetes magyar borokra nézve az országos magyar kir. chemiai intézet és központi vegy-kísérleti állomás (Budapest), a debreczeni, kassai, keszthelyi és magyaróvári m. kir. mezőgazdasági vegy-kísérleti állomások és a fumei, kolozsvári és pozsonyi m. kir. vegy-kísérleti állomások által kiállítandó bizonyítványok hitelességét el fogják ismerni. Oly borküldemények ellenben, melyek kísérő bizonyítványai nincsenek ellátva, vagy melyek kísérő bizonyítványai nem érvényesek, természetes voltak kiderítése érdekében a svájci vámhivatalok által chemiai vizsgálat alá vétetnek.

A fentiekhez képest egyidjűleg utasítottam a fent megjelölt állami intézeteket, hogy a Svájcba való kivitelre szánt borküldemények vizsgálatát megfelelően eszközöljék és az érdekeltséget a hozzájuk intézendő kérdésekre megfelelő felvilágosítással lássák el, arra az esetre is, ha a borok kivitele oly helyekről történnek, melyek a vegy-kísérleti állomásoktól távol esnek.

Házinyul-tenyésztés.

A házinyulnak minden válfaja kevésigényű, tenyésztése könnyű, sem nagyobb területet sem valami szakismeretet nem kíván, csak érdeklődést és akkor ugyszólván megy magától. Elhelyezés, táplálás, takarmányozás tekintetében sem ad nagy fejtörést a tenyésztőnek. Igénytelenségét legjobban kitünteti az a könnyűség, amellyel udvaruakon, vagy gazdaságunkban elhelyezhető. Használt deszkaláda elől sodronyajtóval ellátva, esőtől, léghuzattól védve és úgy állítva, hogy az ürüléknek lefolyása legyen, már elég a tenyésztés megkezdéséhez. Több ilyen ketrec elhelyezhető óiban, kamarában, akár nyitott felszerben, itt azonban télen szalmával vagy tengeriszárral körül kell rakni; zárt helyen kielégítő védelem a hideg ellen a bő almozás, legjobb a zabszalma, de teljesen megfelel a száraz lomb, vagy moha. A hol a gazda elég helytel rendelkezik, célszerű a nyulak részére egy külön kifutót létesíteni, a terület egy részét fűtető védje, mely menedéket nyújt a nap heve és az eső ellen. A nyulak tenyésztés sikerének elengedhetetlen követelménye a tisztaság, jó egészséges levegő, száraz világos helyiség és a légvonalat mentesség. E feltételek be nem tartása kockára teszi nemcsak a tenyésztés sikerét, hanem az egész állományt is.

A mi a nyulak elhelyezésére szolgáló terület méreteit illeti, az a nyulak nagysága szerint változik; az ezüst nyulnál egy anyára legalább 0.7 3.m terület számítandó; ebben ha világos és száraz, jó eredménnyel tartható, felfelé a terület nagyságát csak az a körülmény határozza, hogy ne költünk sokat ott, hol a kevesebb is elég; természetes azonban, hogy ez az élénk, mozgékony kis állat annál jobban érzi magát, minél tágasabb a hely.

Körülbelül ezek az elvek érvényesülnek a házinyul takarmányozásánál is. Kevés igénye van, nem válogat; megeszik mindent, a mit a kérődzők, tehát minden zöld és száraz takarmányt; ezenkívül a fák gyökerét, kergét, vékonyabb galyait és lombját; a gumósövényeket, répafeleket, utakon és árok partokon nőtt gazt, vadmályvát, lósóskát, az összes gabonaművek magvát és szalmáját, a szarvasmarha és ló után maradt izéket, hullott gyümölcsöt stb. stb. Szóval minden. A mint láthatják olvasóim, a nyul minden olyan tápanyagot, mely különben kárba veszne, egészen jól értékesít, a mely körülmény már magában is eléggé magyarázza tenyésztése jövedelmezőségét.

A házinyul igen gyors fejlődésű s igen hamar ivar érett, de azért nem tanácsos 8—10 hónapos kora előtt tovább tenyésztésre használni. Igen ajánlom még a piacra való tenyésztésnél is az állatokat ivar szerint elkülöníteni egymástól, annál is inkább, mert közmondásos szaporasága, hogy az utódokra hátrányos befolyást ne gyakoroljon, korlátozásra szorul. Így az ezüst nyul, ha szabadjára van hagyva, évenként 7—8 szor is ellik, rendszerint 5—8 sőt 10—12 darabot. Ez a szaporaság, ha a konyhára tenyésztjük és az

anyákat bőven takarmányozzuk, nem jár hátránnyal; mégis, hogy az anya erőteljes utódokat neveljen és minél tovább megtarthassa tenyészképességét, célszerű szaporodását évi 5 ellésre szállítani le, a mi természetesen akkor vihető keresztül, ha az állatok ivaruk szerint elkülönítve tartatnak.

Mint a nagyobb háziállatok tenyésztésénél, úgy a házinyul tenyésztésénél is nagy gondot kell fordítani a tenyészállatok kiválasztására, tehát csak oly egyedeket tarthatunk meg a tenyésztésben, amelyek teljesen fejlettek, faji és nemi jellegüket tökéletesen magukon viselik és egészségesek. E tulajdonságoknak főbb jelei az ezüst nyulnál: arányos testalkat, ragyogó szemek, rövid összeálló fülek, tág medence, fényes, egyenletes színű rövid szőr. Különös figyelmet érdemel a tenyészállatok kiválasztásánál azoknak egymáshoz való rokonsága. A rokon tenyésztés kerülendő, mert a kis állatok igen fogékonyak a rokonyozás káros kerülendő, következményei iránt.

A vemhesség 30—31 napig tart. Az ellés fészek alaku üregben történik, melyet az anya pár nappal előbb elkészít és hasi oldaláról tépett szőrrel bélel ki. A kis nyulak 8—10 napig csupaszok és vakok. A nagyobb testű nyulnál egy alomból csak négyet tanácsos az anya alatt hagyni, mert csak akkor fejlődnek erős, egészséges és nehéz példányokká.

Ily elővigyázatra az ezüst nyulnál nincs szükség, mert az, ha a szokottnál jobban takarmányozzuk, 6—8 darabot könnyen és jól fel tud nevelni.

A szoptatás tartama 4—6 hét a szerint, hogy az újabb fedeztetés mikor történik. A fiatal ezüst nyul szőre tiszta fekete; 5—6 hetes korában helyenkint világos pettyek vagy foltok jelennek meg rajta és napról-napra terjedve 3—6 hónap alatt az egész testet elborítják, úgy hogy a szőr egyenletes ezüstszerű felületet kap. Ez a nagy időbeli eltérés az istálló hőfokától függ, illetőleg az időjárástól; meleg idő siettet a kiszíneződést. Az egyenletes szín nagyon emeli a prém értékét. A nevelésre alkalmas időszak február és november hónapok közé esik. Novembertől január végéig nem célszerű elletni a nagy hideg miatt.

A házinyul husa 3—4 hónapos korában piacépes; a nyáron leötlnek szőre és bőre értékesíthető ipari célokra.

A házinyul jövődelmezőségét számokban nehéz kifejezni. Hogy külföldön nem veszteséggel tenyésztik, az bizonyos; hogy nálunk is haszonnal járna, az igénytelenségénél és szaporaságánál fogva kétségtelen.

Tájékoztatóul tegyük egy kis számítást. Pld. van egy him és négy anya nyulunk, ezek után az évi szaporulat 80 darab a 3—5 kilogram = 300—400 klg. hus; a hus értéke kilogramonként 40 fillér = 160 korona, ehhez hozzá adjuk a gerezna értékét 80 drb. a 3 korona, = 240 korona, a nyers jövedelem 400 korona, ebből ha levonjuk a tartási költséget: 120 K, úgy marad 280 K. Ez olvasóim nem megvetendő összeg, minden esetre kifizeti a gazda illetve tenyésztő fáradozásait.

Szenteh Dezső.
gazd. szaktanár.

A bolgár zöldséges kertészetéről. A bolgár kertészek rendkívül elterjedéséről érdekes adatokkal számolnak be a „Kertészeti lapok“:

Budapest és Budapesten kívül számos vidéki város piacait előzőlik a bolgár konyhakertészek termelvényeikkel. Ugyszólván háromnegyed részét a székesfőváros zöldség szükségletének a főváros körüli bolgár kertészek szállítják piacra. A Budapest környékén foglalkozó bolgárok üzemét tanulmányozva, arra a tapasztalatra jöttünk, hogy csak a székesfőváros körüli bolgárok évenként körülbelül két millió korona tisztajövedelemmel zárják le üzemüket s ezen összeget összesen a bolgár kertészek hazá viszik Bulgáriába s ez elveszett haszon a mezőgazdaságra nézve.

Az 1907 évben összegyűjtött adatok szerint 25 bolgár zöldségtermelő szövetkezet 1200 bolgárt foglalkoztatott, mint szövetkezeti részeseket, munkásokat és elárúsítókat. E szövetkezetek legnagyobb része régen dolgozik Budapesten. Tagjaik néha változnak, de az egyszer munkába vett kerteteket lehetőleg megtartják s hektáronként 165 korona (kat. holdanként közel 100 kor) bért is fizetnek. Így pl. a Gajdoff féle szövetkezet gr.

Festetich Pálnak 10,600 koronát fizet 65 hektárért.

Ha látjuk azt az intenzitást, mellyel a bolgárok a konyhakertészetet üzik, igazán fájó érzés fogja el az embert, hogy a magyar földből ezek az idevetődött idegenek micsoda hasznot képesek kivenni. Az 1900 évi kimutatás szerint átlag 7—8 évig jár fel a bolgár Magyarországra kertészkedni, azután már hazájában 16—20 hold földet vásárol s nem vándorol többé munkaalakalom miatt más országba.

Keoskemét belátván ama nagy gazdasági előnyt, mely a zöldséges kerti munkás által a lakosságra háríthat, mozgalmat indított a bolgárrendszertől kertészet megkedveltetése érdekében.

Manilla-kötél beszerzés. A Bacher és Melichar cég azon értesítést küldte a gazdasági egyesülethez, miszerint előrelátható, hogy a manilla-kötél előállításához szükséges anyag rossz termése folytán a manilla kötél az 1908 évben drága lesz.

Mivel nevezett cég magának egy nagyobb mennyiségű manilla-kötélre optiót biztosított, azon helyzetben van, hogy tömeges rendelésnél azt előnyös árban szállíthatja.

Fenti értesítés közvételével tudatjuk a t. gazdaközönseget, hogy amennyiben e cikkbeni szükségletét az egyesületnél bejelenti, a kedvezményes árak kieszközölése végett a legnagyobb készséggel boosátkozik tárgyalásba az illető céggel, melynek eredményéről a jelentkezőket értesíteni fogja.

— k —

Pelelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.

HIRDETÉSEK

felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

864/v. 1907. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. törvényszéknek 1907. évi 4905 számú végzése következtében Dr. Jám bor Márton ügyvéd által képviselt Mayer Sándor fia javára Huszti Ferenc és neje ellen 538 K 50 f s jár. erejéig 1907 évi november hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1001 K-ra becsült következő ingóságok u. m.: butorok, sertések és házi berendezések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 1907 évi V. 942. sz. végzése folytán 538 K 50 fillérekövetelés, ennek 1907 évi október hó 10 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 85 K 32 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Zalabérben

leendő eszközlésére 1908 évi február hó 4. napjának d. u. 1 órája határidőül kitűztetik s azok a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Zalaegerszeg, 1908. évi január hó 12.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

Boreladás.

20 hektoliter ó rizling
eladó

Fahrner Mártonnál
Besenyőben.

Elegáns külső,

tartalmas bor, finom üdítő íz és
zamat jellemzi pezsgőnket.

Kapható minden elsőrangú füszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben!

Minden vevő,

aki 10 korona értékű bevásárlást eszközöl

MARTON MÁRKUSZ

(WEINBERGER H. ÉS FIA UTÓDA)

▲ ▲ URI- ÉS NŐI DIVATÁRUHÁZÁBAN, ▲ ▲
egy életnagyságu képet kap ajándékba.

Ugyanott az idény előre haladottsága miatt női- és gyermek-
kabátok, boák, szövetek stb. árak leszállított árban árusít-
tatnak el.

ZALAEGERSEGEN, a megyeházzal szemben, dr. Obersohn ház.

Jó étvágya lesz,

ha Kaiser

fodormenta cukorkáit

használja.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál, étvágytalanságnál, gyomorfájásnál stb. Údító és élénkítő szer.

Egy csomag 20 és 40 f Schmidt Győző cukrászatában és Kaszter Sándor gyógyszerárában Zalaegerszegen.

THE-KING

of Jamaika

RUM

Legfinomabb minőség!

Eredeti töltés!

Legnemesebb faj!

Kiadós, tiszta és zamatos.

Kizárólagos raktár Zalaegerszegen:

Gyarmati Vilmos ur
csemegekerekedésében.

Elsőrangú természetes ásványviz vállalat, amely kipróbált kitűnő, orvosok által ajánlott asztali és gyógyvizet hoz forgalomba, képviselőt keres, aki vidékét rendszeresen beutazza. Esetleg nagybani átvétőt bármely helyen.

Ajánlatok referenciákkal »Leistungsfähig F. 4095« cím alatt. Haaseinstein & Vogler címre, A—G Wien I. intézendők.

Alulírott urodalmi főbérnökség amerikai szőlővessző telepén 75000 sima riparia portalis, 10000 drb sima rupestris monticola

szőlővessző

ezrenként 16 korona árban eladó.

Megrendeléseket elfogad

az urodalmi főbérnökség
Alsólendván.

Felvágott tűzifa!

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy a vasuti állomáson levő telepünkről

géppel felvágott tűzifát

is szállítunk.

Egy öl elsőrendű bükkfa megrendelés szerint felvágva, házhoz szállítva s a faházban összerakva 43 korona.

Súly szerinti rendelésnél 10 métermázsán felül métermázsánként 2 K 20 f, 10 métermázsán alóli rendelésnél 2 K 40 f.

Kivánatra a hasábfát házhoz szállítjuk és ott vágatjuk fel.

Megrendeléseket a vármegyházzal szemben levő irodánkban, vagy a telepen veszünk fel.

Tisztelettel

Weinberger Hermán és fia.

Eladó ház.

A Körmendi-utca 50. sz. ház, nagy udvarral, kerttel és külső telekkel, szabad kézből eladó.

Bővebbet a háztulajdonos.

Szőlőoltványok

miniszterileg előirt minőségben, 22 faj csemege, 28 borfajban, háromféle alanyon, fajtisztán, meszes talajra is.

Gyökeres vessző Portalis, Solonis, Monticola, Aramon, Rupestris, Ganzin No 1. és 2 kapható:

Vállalati szőlőtelepnél
Billéd, Torontál megye.

Legolcsóbb árak!
Készlet: 419.000 oltvány, 25.000 gyökeres.
Ár lap ingyen.

AZ INTÉZŐSÉG

Frim Pál okl. mérnök

Szombathely.

Beton-, vasbeton, furási és vízepítési vállalat.

Épit:

vasbetonból gazdasági épületeket, raktárakat, áruházakat, gyárakat, Scheditőket, tűzmentes menyezetekeket, falakat, lépcsőket és boltzatokat bármely megterhelésre, hidakat minden nyílásra, gátokat, turbinaberendezéseket.

Eszközöl:

talajkutatókat, mélyfurásokat vizre és kőszénre, vasbetonalapozásokat, alagesővezést, pincék vízmentesítését.

Különlegesség.

Vasbetongyárákémények. Olosóbbak, jobbak és tartósabbak minden egyéb szerkezetnél.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes, vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

„Szaga és íze: rendes .SZÉNSAVTARTALMA: 99-57°/_o.”

A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és =
ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnycím: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

454/L. 1908. szám.

Zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közzé teszi, hogy **Csáktornya**n felmoundás folytán megürrült

m. kir. dohány nagyáruda

betöltése céljából alulírott m. kir. pénzügyigazgatóságnál **1908 évi február hó 3-án délelőtt 10 órakor írásbeli versenytárgyalás** fog tartatni.

Az árlejtés tárgyát a versenyzők által a nagyáruda ellátásáért igénybe vehető eladási díj fogja képezni és a nagyáruda kezelése a legkedvezőbb ajánlatot tevőnek fog átadatni, mindazonáltal a m. kir. kincstár fentartja magának azon jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhasson, minélfogva az ajánlattevőknek egyike sem támaszthat igényt a kincstár ellen azon okból, mert ajánlata el nem fogadtatott.

Említett dohány nagyárudához, melynek átadása ezen m. kir. pénzügyigazgatóság által meghatározandó napon fog eszközöltetni, 219 dohány kisáruda van utalva.

A dohány nagyáruda 1906 évi forgalma a nagybani eladásnál 290363 korona volt, kicsinybani eladása pedig 7412 koronát képviselt.

A nagyárudával a bélyeg-jegyek és váltó-ürlapok eladásának kötelezettsége is egybe van kötve, mitől 1½%-nyi eladási jutalék jár.

A dohány nagyárús, ki a csáktornyai m. kir. dohány nagyárudát kezelte, 1·2%-nyi eladási díjat élvezett s anyag beszerzés végett a nagykanizsai m. kir. dohányáru raktárhoz volt utalva.

A kincstár azonban nem kezeskedik az ezen dohány nagyáruda veseny tárgyalásának alapul szolgáló forgalom változatlan fentartásáért és ugyan azon okból a tőzsde-díj utólagos felemelése sem engedélyezhető, sem akárminemű kártalanítási igények tekintetbe nem vétetnek.

Vállalkozó köteles (5812 K 04 f) azaz ötezernyolcszáztizenkettő korona 04 fillér értékű csonkíthatlan dohány anyag tartalék készletet raktáron tartani, azonkívül a napi eladásra, valumint a hozzáutalt kisárusok kielégítésére a szükséges anyag mennyiséget beszerezni.

Szóban forgó dohány nagy- és azzal egybekötött kisáruda Csáktornya legélénkebb forgalmu helyén, lehetőleg a város közepén, egy teljesen száraz és a körülményeknek minden tekintetben megfelelő bolti és raktári helyiségben elkülönítve, személyesen kezelendő és az üzletről mindazon könyvek vezetendőek, melyek a dohány gyártmányok eladására vonatkozó szabályok 44. §-ában felsorolva vannak.

Ajánlattevők kötelesek (1200) egyezerkettőszáz koronát bánatpénz fejében akár készpénzben, akár pedig tőzsdei árfolyam szerint elfogadható értékpapirokban letenni, vagy annak valamely kir. adóhivatalnál történt letételét pénztári nyugtával igazolni.

A zárt írásbeli ajánlatok alábbi minta szerint 1 koronás bélyegjegy felhasználásával állítandók ki, melyek a bánatpénzzel, vagy ennek letételét igazoló nyugtával s egy helyhatósági erkölcsi és vagyoni bizonylattal ellátva, legkésőbb **folyó évi február hó 2-án déli 11 óráig a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél vagy helyettesénél** nyújtandók be, hol is azok 1908 évi február 3-án d. e. 10 órakor tartandó nyilvános tárgyalás alkalmával bizottságilag felbontatnak s tárgyalatni fognak.

Táviratok jogérvényes ajánlatnak nem tekintetnek.

Az árlejtésben részt nem vehetnek azok, kik a törvény értelmében terhes szerződések kötésére nem képesek, továbbá kik valamely büntény, csempészet vagy más jövedéki kihágás miatt jogérvényesen elmarasztaltattak.

Ha az említett akadályok egyike vagy másika csak az üzlet átadása után jutna a hatóság tudomására, a pénzügyigazgatóságnak jogában áll az eladási engedélyt azonnal elvonni.

Ha vállalkozó a dohány nagyárudát az átvételre kitűzött időben át nem veszi, vagy később a tett ajánlatról visszalépne, bánatpénzének elvesztésén felül a nagyáruda betöltése végett az ő kára és költségére újabb pályázat fog hirdettetni.

Az ajánlatban kívánt eladási díj nem csak számokkal, hanem betűvel is kiírandó.

A kitűzött határidő után, vagy a megjelölt kellékek hiányával beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Egyenlő összegű ajánlatokra nézve a m. kir. pénzügyigazgatóság fentartja magának az ajánlattevők közti választást.

A tárgyalás befejezése után a legkedvezőbb ajánló bánatpénze visszatartatik mindaddig, míg a nagyárús üzletét a fent megjelölt dohánykészlettel el nem látja, a többi versenyző bánatpénze a tárgyalás után azonnal visszaadatik.

Egyebekben pedig a dohány gyártmányok eladására vonatkozó szabályokban foglaltak mérvadóak, melyek minden pénzügyi szakaszon, bizottságnál és a m. kir. pénzügyigazgatóságnál megtekinthetők.

Az ajánlat a következő minta szerint állítandó ki:

„Ajánlat.”

Alulírott késznek nyilatkozom a Zalamegyében fekvő Csáktornya nagyközségben a dohány nagyárudát az e részben fennálló szabályok pontos megtartása mellett% (szóval is kiírandó) tőzsdíj mellett elvállalni.

Az 1200 korona (szóval is kiírandó) bánatpénzről szóló nyugta (esetleg nyugta vagy államkötvény), az állampolgárságot, a vagyoni állást, erkölcsi magaviseletet és nagykorúságot igazoló okmány ide csatoltatik.

Végül kijelentem, hogy a csáktornyai dohány nagyáruda betöltésére vonatkozó feltételek előttem ismeretesek és magamat azoknak alávetem (az ajánlat keltezve, sajátkezűleg aláírandó).

Az ajánlat borítékára irandó:

»AJÁNLAT« a csáktornyai dohány nagyárudára.

A tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóság főnökének Zalaegerszeg.

Zalaegerszeg, 1908 évi január hó 7-én.

Odor, kir. tan., pénzügyigazgató.

Hirdetmény.

Eladásra kerül nagy mennyiségben első osztályú **sima és gyökeres ripária portalis, vitis solonis és rupestris monticola alany vessző.** Továbbá ily alanyokon készült első osztályú **gyökeres fás oltvány** a legkitünőbb csemege és borfajokban; ugyancsak sima és gyökeres hazai szőlő vessző.

Fajtisztaságért kezességet vállalunk.

Badaacsony szentgyörgyhegyi szőlőoltvány telep.
Tapolca, Zalamegye.

Szőlő-
oltványokat szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

lasztékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

küüllömenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 111. sz. (Nagyküüllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Meghívás

a Bellatincz Vidéki Takarékpénztár

1908 évi február hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor

Bellatinczon, az intézet saját helyiségében tartandó

rendes huszonhetedik évi közgyűlésére.

TÁRGYAI:

1. A közgyűlés hitelesítésére két részvényes megválasztása.
 2. Intézeti igazgatóság jelentése az 1907 üzletév eredményéről.
 3. A zárszámadás és mérleg felülvizsgálása és a tiszta nyereség mikénti felosztása iránti intézkedés.
 4. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a lefolyt üzletévre vonatkozó felmentése.
 5. Elnök, I-es és II-ik alelnök, mégis 3 igazgatósági tag s a felügyelő-bizottságnak megválasztása.
 6. Esetleges indítványok.
- Bellatincz, 1908 évi január hó 16.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tisztelt Közgyűlés!

Van szerencsénk bejelenteni, hogy kötelességünknek eleget téve az ügykezelést a lefolyt 1907 évben havonként átvizsgáltuk, a pénztári készletet is gyakrabban átnéztük és mindenkor rendben találtuk.

Az 1907 évi zárszámadás, mérleg, nyereség és veszteség számla minden egyes tételeit a főkönyv és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk.

A mutatkozó 24289 korona 65 fillér nyereségnek felosztására vonatkozólag az igazgatóság javaslatához hozzájárulva annak elfogadását ajánljuk és kérjük részünkre a felmentvény megadását.

Bellatincz, 1908 január 16-án.

A felügyelő bizottság:

Kleinrath József
f. b. tag.

Ratkol Tivadar
f. b. póttag.

Schweinhammer János
f. b. tag.

Bellatincz Vidéki Takarékpénztár mérleg-számlája.

VAGYON.

TEHER.

	K	f	K	f		K	f	K	f
Pénztár készlet			17712	83	Részvénytőke			70000	—
Váltó-tárca			275818	—	Tartalékalap			94000	—
Kezeselt kötelező kölesön			617696	—	Külön tartalékalap			37440	45
Jelzálog kölesön			242188	14	Nyugdíjalap			47417	90
Értékpapírok					Betétek			771879	27
20.000 K magyar korona járadék	18640	—			Heti betétek			19402	18
10.000 K magyar földteherm. kötv.	9350	—			Fel nem vett osztalék			313	—
12.000 K m. pénzünt. közp. hitelb. r. t.	12300	—			Tőkekamatadó			1892	82
1.000 K magy. takp. közp. jelz.-bank	1050	—	41340	—	Visszleszámitolás			134151	—
Intézeti ház			10000	—	Átmeneti kamatok			15762	03
Leltár			600	—	Hitelezők			1757	59
Átmeneti kamatok			3909	22	Tiszta nyereség			24289	65
Különféle adósok			9041	70					
			1218305	89				1218305	89

Isoó Ferenc, elnök.

Vugrincsics Boldizsár, I. alelnök.

Tury József, pénztárnok.

Kélecsényi Ferenc, könyvelő.

E mérleg-számlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Bellatincz, 1908 január 12-én.

Kleinrath József.

Ratkol Tivadar.

Schweinhammer János.

Sirolin

Ennel az étvágyat és a testet, megcsillapítja a köhögést, vészködést, éjszai fejfájást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Miképpen értéktelen utánszaktokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Új fűszer- és csemege-üzlet

az „Elefant”-hoz
ZALAEGERSZEGEN.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy helyben, **Deutsch Ferenc ur házában**, Schütz áruházal szemben, egy a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer-, csemege- és liszt-kereskedést nyitottunk és azt **Latzer Béla** név alatt fogjuk vezetni.

Főtörekvésünk oda irányul, hogy a tisztelt fogyasztó közönséget jó, hamisítatlan áruval és pontos kiszolgálásunkkal a legjobban kielégítsük.

Szives pártfogást kérve,

tisztelettel

LATZER BÉLA. LATZER PÁL.

Kovács üzlet.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy május hó 1-én **Zalaeegerszegen**, Rákóczi-utca 9. szám alatt

kovács műhelyt

nyitok.

Több nagy városban szerzett tapasztalataim s iparom hosszabb időn keresztül való gyakorlása képesítenek arra, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Elvállalom a **legfinomabb kocsimunkát s a legkényesebb patkolásokat**, valamint a rossz patkolás miatt **elromlott lábak helyreigazítását**.

A patkolási tanfolyamot az állatorvosi akademián végeztem.

Szives pártfogást kér

HORVÁTH JÓZSEF
kovács mester.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt.

Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK

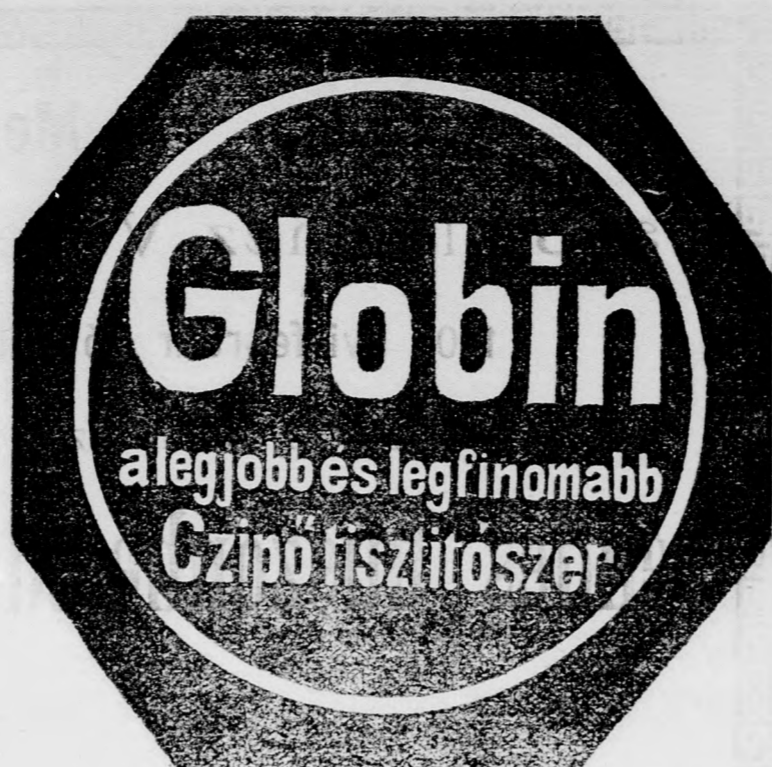
pároló telepe

FIUME.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

SATTLER JÓZSEF Nagykánizsán.

Szőlővessző eladás.

Riparia portalis sima
I. osztályu ezre 20 K 40 f.
II. " " 10 K 20 f
a gálafeji telepen átvéve.

Skublics Károly
földbirtokos Besenyő.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület Áruraktára.

Ajánlja a téli időnyre kiváló minőségű

lópokrócait,

melyek különböző minőség és nagyságban s állandóan raktáron tartatnak, vagy rendelésre bármily minőség és nagyságban a legrövidebb idő alatt szállíttatnak.

A gazdasági egyesület áruraktára jutányosan szállít **mindenféle gazdasági cikkeket**, melyekre későbbi szállítás céljából előjegyzéseket is elfogad.

Az egyesület áruraktára **vásárol mindennemű aprómagvat** u. m. lóher, lucerna, nyulzapuka, biborhere, baltacim, köles és mohar magvakat.

Az eladó magvakból kérjük címünkre egy 3 kilogrammos mintát küldeni, melynek megvizsgálása után az árajánlattal azonnal szolgálni fogunk.

Felkérjük az igen tisztelt gazdközönséget, hogy megrendeléseivel az egyesületi áruraktárt minél gyakrabban felkeresni sziveskedjék.

Uradalmak egész évi szükségletének fedezése esetén külön előnyös árajánlatokkal szolgálunk.

Levélbeli megkeresések a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülethez intézendők.

Sárközy Viktor

g. e. titkár, az áruraktár kezelője.

10151/tkv. 1907.

Hirdetmény.

Mikefa községhez tartozó, a »Gombos-család« tulajdonául telekkönyvezett mikefai 93. sz. tjkvi A) + 637/1, 617/2 és 625. hrszámu az alsózágorhidai dűlőben fekvő erdő és legelő igényjogosultság arányában, valamint **Kereseszeg** község közbirtokossága tulajdonát képezett kereseszegi 25. számú tjkvi A) + 67. és 83. hrszámu közös erdő, a zalaegerszegi kir. törvényszék mint urbéri bíróság által telekaránnyal felosztván, a felosztott részek telekkönyvezése és a tényleges tulajdonosok telekkönyvi felvétele az 1888. évi 675/I. M. E. sz., az 1888. évi 36300/I. M. rendeletek és az 1892. évi XXIX. tc. együttes alkalmazásával foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé, hogy mindazok, kik a közös birtokot tartalmazó mikefai, illetve kereseszegi telekkönyvnek kizárólag a felosztott részekre alkalmazott átalakítása tárgyában a fentebbiek szerint eszközölt bejegyzések által magukat jogaikban sértve vélik, kiigazítási keresetüket 8 hónap alatt, vagyis **1908 évi szeptember hó 15. napjáig** bezárólag a zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz annál bizonyosabban nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után igényeiket oly harmadik személyek kárára, akik a telekkönyvben foglalt bejegyzések alapján további nyilvánkönyvi jogokat jóhiszeművel szereznek, többé nem érvényesíthetik.

Figyelmeztetnek egyúttal azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Zalaezerszeg, 1907 december 31.

Rutich, kir. törvényszéki bíró.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 21. 200 szék...
Hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 21.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-főle

TYUKSZENHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósorszesz az

ERŐ SÓSORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 80 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vevőre és köz-
mezőkai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemegé-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek,
szőlő, szőlő, gomba-, has- és főzelék-
konzervek, nemis berevicák,
- legkiválóbb minőségben szállít -
elérhetőbb fűszeresek közvételével is a

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörget legjobban gyógy-
szere a BARTA-féle fokozott ártóanyag-
gyógyász, kapható gyógyszerésze-
knél. 5 árcsop 5 K-ért bérmentve szállít.

Felkai Konzervgyár, Barta József

Fejka (Zalaegerszeg). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IODOSZÁS
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KATZEN-Fele**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 2-30 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerészekben.
Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálmán-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszilárdabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

**DIGESTOL
GLÜCK**

Doboza 2 kor.

Postai számlaküldés: **FÉNER GALAMB** Gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő hatással!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmaztatott vértisztító, mely mindenteljesen fért
a lakásban és az, mint mindannyian hiszik, vér-
csiszító és egyéb káros és veszélyes birtományok el-
távolítását és azok pusztítását okozza.

Legnagyobb hatású vértisztító anyag és dárda ellen.
(Hemolitikus) minden esetben valódi vértisztító hatású készítmény.

Veszerképviselőnk Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 26. - Telefon 21-51.

fényképezési és festészeti műtermében

RIVOLI

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészies
kiállításban fényképezések, aquarell-
és olajfestmények. Másolások selyemre,
báronra, férra, elefántcsontira stb. Bross, fűggeték, tü stb.,
apró bútorfestmények. Porcellánba égetett fényképek sár-
kőkre stb. Miről köldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

BOGDÁNY

szerecsényje paratlan!

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

Árnyékos sorsjegytároló r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY KÖRÚT 20

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

5 nap alatt biztosan hat.
Téglolya K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Gyár-útca 17.

„Feltett-tűk” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal

Beretvás - **MIGRAIN** - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

BERETVÁS TAMÁS gyógyszerár
KISPEST, Rákóczi-
útca 2.
Ingyen postai szállítást 8 doboz rendelésnél.

PÁRIS SPALODÁ

Szállítás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.

100 székbe 2-30 K-ért legjobban, kiszolgálás-
nál és villanyvilágítással együtt. Párizsi,
elegáns kávéház, éjszakai. Villamos vezet-
ményekkel az összes pályaudvarok és
házik felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 30. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptikai rendelő-intézet

1000 betegségekben
szentesített számlára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szérumok, elasztikus és szerves
vitamin elasztikus készítmény.

Mű és legnagyobb
molykár ellen védő készítmény.

Az őrségek szarvasmarhája szépsége és erő-
teltségénél fogva még a külföldiek előtt is
ismeretes, kik egyetlen vásárt sem mulasztanak
el, hogy még tenyészállatokat is jó áron ne
vásároljanak. Ezt pedig az

Őrségi általános

táppor

alkalmazása által érik el. Tegyen minden állat-
tartó gazda ezzel kísérletet és meg fog győződni,
hogy nemcsak szarvasmarhái, de lovai és juhai
az emésztési zavarokból eredő étvágytalanságban
nem fognak szenvedni, sőt erőben és husban
gyarapodni fognak. A tehének tejelését pedig
nagyban fokozza.

Kis doboz ára 70 fillér, nagy doboz ára 1 K 40
fillér.

Postasomag 12 kis vagy 6 nagy dobozzal
utánvét és bérmentes szállítás mellett 3 K 50 f.

Megrendelhető:
Saxinger Ottó
gyógyszerésznél Óriszentpéteren.

ÓH JAJ!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásúak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és
kifűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
76- és mértékűdeli raktár:

„NÁDOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

Kapható Zalaegerszegen: Hrabovszky Rozsó, Kaszter Sándor, Kocsaba Emil,
Sümegyen: Kocsaba Gusztáv, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárjaiban.

Védjegy: „Hergonyf”

A Liniment. Capsici comp.,
a Hergony-Pain-Expeller pöttölés

egy régiának bizonyított háziáser, mely
már több mint 30 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szerek bizonyított közvényűvel,
csúszól és megdőlésénél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok
mint bevételekkel óvatosak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, amely a
„Hergonyf” védjeggyel és a Richter orv-
gyógyászati vállalat dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 90 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ügyesülvén minden gyógy-
szertárban kapható. - Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerár
sz. „Arany órszámbor”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Minden napi szőlő üdés.

Ismeri-e a zalaegerszegi királyt?
a „Kalap Királyt”
a pénzügyi palota mellett.

Nála óriási a választék kalap,
sapka, ing, nyakkendő
és száz más uri divateikkben.

Figyelmes kiszolgálás! Szolid árak!

Nyomatott Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.